

Wielkopolski Raport Ornitologiczny nr 4. Podsumowanie roku 2012

Przemysław Żurawlew, Michał Radziszewski

Abstrakt. Raport zawiera informacje o najważniejszych obserwacjach ornitologicznych dokonanych w Wielkopolskim Regionie Ornitologicznym w roku 2012. Po raz pierwszy wykazano tu lęgi szablodzioba *Recurvirostra avosetta*, po raz drugi gniazdowały mandarynka *Aix galericulata*, szczydłak *Himantopus himantopus* i pliszka cytrynowa *Motacilla citreola*, ponadto na trzecim stanowisku lęgowym wykryto mewę czarnogłową *Larus melanocephalus*. Po raz pierwszy pojawiła się sterniczka jamajska *Oxyura jamaicensis*, po raz drugi sterniczka *Oxyura leucocephala*, po raz czwarty płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius*, po raz piąty sęp płowy *Gyps fulvus*, po raz piąty, szósty i siódmy biegus arktyczny *Calidris melanotos*, po raz szósty ibis kasztanowaty *Plegadis falcinellus*, po raz siódmy (po roku 1950) orlik grubodzioby *Aquila clanga*, po raz siódmy i ósmy wójcik *Phylloscopus trochiloides* oraz po raz dziesiąty czajka towarzyska *Vanellus gregarius* i drozd obroźny *Turdus torquatus*.

Wielkopolska Ornithological Report No. 4. Summary of 2012. Abstract. This report presents a record of the most significant sightings of birds in the Wielkopolska Ornithological Region in 2012. It includes the first two breeding records of Pied Avocet *Recurvirostra avosetta* and the second breeding records of Mandarin Duck *Aix galericulata*, Black-winged Stilt *Himantopus himantopus* and Citrine Wagtail *Motacilla citreola*. In addition, the third breeding locality of Mediterranean Gull *Larus melanocephalus* was found. A new species for Wielkopolska was Ruddy Duck *Oxyura jamaicensis*. Other highlights include: the second White-headed Duck *Oxyura leucocephala*, the fourth Red Phalarope *Phalaropus fulicarius*, the fifth Griffon Vulture *Gyps fulvus*, the fifth, sixth and seventh Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos*, the sixth Glossy Ibis *Plegadis falcinellus*, the seventh (since 1951) Greater Spotted Eagle *Aquila clanga*, the seventh and eighth Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides* and the tenth Sociable Lapwing *Vanellus gregarius* and Ring Ouzel *Turdus torquatus*.

W raporcie zgromadzono najważniejsze dane faunistyczne dokonane na terenie Wielkopolskiego Regionu Ornitologicznego w roku 2012. W porównaniu do wcześniejszych raportów za lata 2009–2011 zmieniły się dla części gatunków kryteria doboru obserwacji, natomiast sposób prezentacji danych jest taki sam jak wcześniej. Po raz kolejny dokonano zmiany granic regionu, tym razem spowodowane to było korektą granic Regionu Śląskiego, gdzie poprowadzono je wzdłuż granic administracyjnych województw. W raporcie ujęto zmiany w liczbie obserwacji u tych gatunków w regionie, które zostały negatywnie zweryfikowane w ostatniej rewizji stwierdzeń rzadkich ptaków w Polsce (Komisja Faunistyczna 2014). W wyniku tej rewizji z listy ptaków Wielkopolski należy skreślić 4 gatunki: drozdaczka ciemnego *Geokichla sibirica*, zaganiacza szczebiotliwego *Hippolais polyglotta*, krzyżodzioba sosnowego *Loxia pytyopsittacus* i głuszka *Emberiza cia*.

Dane do niniejszego raportu przekazali bezpośrednio: R. Adamski, †M. Antczak, M. Barcz, M. Chwistek, M. Giertych, T. Grabowski, M. Gutowski, T. Iciek, R. Kaczmarek, P. Kaczorowski, S. Kaczorowski, A. Konopka, B. Kostka, S. Kuźniak, W. Michałak, S. Niziński, B. Nowak, D. Ostrowski, J. Pietrowiak, T. Pietrzak, W. Plata, M. Przysański, P. Szymański, A. Stankowski, J. Stępniewski, M. Wojtkowiak, M. Wójcik, J. Wyrwał i autorzy opracowania. Wykorzystano również informacje zawarte w Wielkopolskiej Kartotece Ornitologicznej, Kartotece Leszczyńskiej Grupy OTOP, raportów i witryny Komisji Faunistycznej PTZool., witryn umszubin.nazwa.pl, www.ptaki-rogozno.eu, www.pwg.otop.org.pl i forum.pzyroda.org.

Dziękujemy Wszystkim za udostępnienie swoich obserwacji. Podziękowania składamy również †M. Antczakowi, M. Chwistkowi, J. Czarnowskiemu, S. Karpickiemu, M. Krzywdzińskiemu, M. Matysiakowi, T. Książkiewiczowi, S. Nizińskiemu, R. Nowickiej, T. Pietrzakowi, W. Placie, J. Rajtaczakowi, B. Rudzionkowi i M. Sołowiejowi za udostępnienie zdjęć do Wielkopolskich Raportów Ornitologicznych nr 2–4. Korzystając z okazji, zachęcamy do wprowadzania obserwacji do Wielkopolskiej Kartoteki Ornitologicznej (www.wko.eko.org.pl), na której stronie można zapoznać się również jak przebiegają aktualne granice naszego regionu.

Podane w raporcie stwierdzenia mogą być cytowane wyłącznie z podaniem nazwisk obserwatorów.

Przegląd gatunków

Łabędź niemy *Cygnus olor* (cn. 300)

3.02 – 359 os., **10.02** – 399 os., Jez. Pątnowskie, Konin–Pątnów (S. Mielczarek); **23.05** – ok. 350 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (M. Radziszewski); **6.06** – ok. 500 os., **13.06** – ok. 700 os., **20.06** – ok. 350 os., stawy Smogulec (B. Rudzionek); **30.06** – ok. 300–330 os. stawy Smogulec (D. Ostrowski, M. Gutowski); **2.07** – ok. 600 os., **10.07** – ok. 320 os., **20.07** – ok. 350 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionek); **17.06** – ok. 700 os., **24.06** – ok. 600 os., **27.06** – ok. 550 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (B. Rudzionek); **20.07** – ok. 350 os., stawy Ślesin (A. Dylík).

Łabędź czarnodzioby *Cygnus columbianus* (V–IX, cn. 50)

Stada: **6.01** – ok. 50 os., Szkaradowo, pow. rawicki (A. Kuźnia); **13.03** – 187 ad. i 27 imm., **17.03** – 229 ad. i 29 imm., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek, A. Winiecki); **20.10** – 69 ad. i 9 juv., stawy Występ, pow. nakielski (A. Dylík); **24.10** – 92 ad. i 10 juv., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek); **8.12** – 52 ad. i 7 juv., Jez. Sobiejuskie, pow. zniński (A. Dylík).

Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus* (L, cn. 100)

Łęgi: **06** i **07** – 2 pary lęgowe, stawy Możdżanów, pow. ostrowski (R. Kaczmarek i inni); **20.05** – 1 para z 3 pull., stawy Zgliniec, pow. kościański (J. Stępniewski i inni); **5.06** – 1 para z 6 pull., stawy Dębica–Kocięba, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **23.08** – 1 para z 1 juv., Wąsosz, pow. złotowski (A. Konopka). **Stada:** **1.01** – ok. 650 os., Ślesin, pow. nakielski (M. Blank, T. Blank); **8.01** – ok. 240 os., Michalin, pow. nakielski (M. Blank, T. Blank); **11.01** – ok. 300 os., stawy Ślesin (B. Rudzionek); **14.01** – ok. 320 os., Kazin, pow. nakielski (M. Blank, B. Graszek); **15.01** – 250 ad. i 29 imm., Nowe Polichno, pow. gorzowski (P. Wylegała i inni); **21.01** – ok. 200 os., Kasprowo, pow. bydgoski (M. Blank, T. Blank); **25.01** – ok. 240 ad. i 90 imm., Sitno, pow. bydgoski (B. Rudzionek); **26.01** – 465 ad. i 85 imm., Nowe Polichno (P. Wylegała); **2.03** – 126 os., Stary Gołębin, pow. kościański (B. Nowak); **3.03** – ok. 350 os., Kasprowo (A. Dylík, M. Blank, T. Blank); **4.03** – 152 ad. i 30 imm., Goncarzewy, pow. bydgoski (W. Plata); **4.03** – ok. 250 os., Kasprowo (M. Radziszewski, M. Kucharski, M. Szokalski); **5.03** – 124 os., Trzebicz, pow. strzelecko–drezdenecki (M. Barcz); **9.03** – ok. 320 os., **10.03** – ok. 480 os., Sitno (A. Dylík); **11.03** – ok. 500 os., Michalin (M. Blank, T. Blank); **11.03** – ok. 430 os., Sitno (M. Blank, T. Blank); **11.03** – 86 ad. i 17 imm., Furman, pow. pilski (D. Ostrowski, M. Gutowski); **12.03** – 103 os., Gołębin Stary, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **13.03** – 241 os., **14.03** – ok. 300 os., Kasprowo (A. Dylík); **17.03** – 720 ad. i 125 imm., Nowe Polichno (P. Wylegała); **21.03** – 70 ad. i 42 imm., **28.03** – ok. 110 ad. i 51 imm., **6.04** – ok. 120 ad. i 70 imm., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionek); **11.11** – cn. 162 ad. i 10 juv., Sitno (A. Dylík); **18.11** – 96 ad. i 9 juv., Wiśniewo, pow. wągrowiecki (A. Lange); **18.11** – 195 ad. i 17 juv., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (W. Plata); **25.11** – 210 ad. i 8 juv., Zawada, pow. bydgoski (A. Dylík); **2.12** – 250 ad. i 28 juv., Goncarzewo, pow. bydgoski (A. Dylík); **6.12** – 81 ad. i 19 juv., **9.12** – 75 ad. i 30 juv., Sędziniec, pow. pilski (W. Plata); **8.12** – 125 ad. i 22 juv., Wrzosa, pow. nakielski (A. Dylík); **30.12** – 102 ad. i 49 juv., Pieczynek, pow. złotowski (W. Plata).

Gęś zbożowa *Anser fabalis* (V²–VIII, cn. 5000)

V²–VIII: **12.05** – 4 os., Jez. Jezierzycie, pow. kościański (B. Nowak i inni); **25.05** – 1 os., Brzeziny, pow. średzki (M. Szajda); **29.05** – 1 os., Środa Wlkp. (S. Niziński); **14**, **17** i **21.07**, **9**, **15**, **23** i **29.08** – 1 os., stawy Żukowo/Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, S. Niziński, P. Szymański). **Stada:** **8.01** – ok. 12 000 os., Michalin, pow. nakielski (M. Blank, T. Blank); **14.01** – ok. 10 000 os., Kazin, pow. nakielski (M. Blank, B. Graszek); **21.01** – ok. 10 000 os., **22.01** – ok. 26 000 os., Kasprowo, pow. bydgoski (M. Blank, T. Blank); **28.01** – ok. 7000 os., Szarlej, pow. inowrocławski (J. Winiecki); **3.03**

– ok. 9000 os., Kasprowo (A. Dylił, M. Blank, T. Blank); **3.03** – ok. 5000 os., Jez. Wieleckie, pow. nakielski (A. Dylił); **4.03** – ok. 5000 os., Jez. Wieleckie (M. Radziszewski, M. Kucharski, M. Szokalski); **4.03** – ok. 10 000 os., stawy Kiszkowo, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski, A. Loręcki); **14.03** – ok. 9000 os., Kasprowo (A. Dylił); **8.12** – ok. 10 000 os., Wrzosey, pow. nakielski (A. Dylił).

Gęś zbożowa *Anser fabalis* + Gęś białoczelna *Anser albifrons* (cn. 5000)

6 i 8.04 – ok. 6000 os., stawy Słupy, pow. nakielski (D. Kilon, W. Bagiński).

Gęś krótkodzioba *Anser brachyrhynchus* (W)

25.01 – 1 os., Pierzchno, pow. średzki (B. Nowak); **27.01** – 1 os., Szkaradowo, pow. rawicki (A. Kuźnia); **29.01** – 1 os., Szarlej, pow. inowrocławski (J. Winięcki); **25.02** – 1 os., Boreczek, pow. śremski (B. Nowak); **29.02** – 1 os., Grodzisko/Świerczyna, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **3.03** – 1 os., Podanin, pow. chodzieski (D. Ostrowski, M. Gutowski); **3.03** – 1 os., Kasprowo, pow. bydgoski (B. Rudzionek); **3.03** – 1 ad., **4.03** – 3 ad., Bieganowo, pow. średzki (S. Karpicki); **4.03** – 1 os., stawy Kiszkowo, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski, A. Loręcki); **5.03** – 1 os., Trzebiczy, pow. strzelecko-drezdenecki (M. Barcz); **6.03** – 2 os., Podanin (S. Odrzykoski); **7.03** – 1 ad., Szczodrzykowo, pow. poznański (S. Odrzykoski); **10.03** – 2 ad., stawy Kiszkowo (S. Karpicki); **10.03** – 2 ad., Jabłkowo, pow. wągrowiecki (S. Karpicki); **10.03** – 1 ad., Raczkowo, pow. wągrowiecki (S. Karpicki); **11.03** – 3 os., Janowo, pow. średzki (B. Nowak); **11.03** – 1 os., Otylin, pow. pilski (W. Plata); **11.03** – 2 os., **12.03** – 5 os., Furman, pow. pilski (M. Gutowski, D. Ostrowski, M. Skierawski); **12.03** – 1 os., Gołębin Stary, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **14.03** – 2 os., Pierzchno (S. Odrzykoski); **15.03** – 1–2 os., Raczyce, pow. ostrowski (B. Smyk, K. Jasnosz, T. Maszkało); **15.03** – 2 os., Donatowo, pow. kościański (B. Nowak, Sz. Kaczmarek); **16.03** – 2 os., Raczyce (M. Antczak i inni); **17.03** – 1 os., Blocko, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **18.03** – 1 os., Podanin (W. Plata); **21.03** – 1 os., Szczodrzykowo (S. Niziński); **14.04** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (W. Plata); **16.04** – 1 os., stawy Kiszkowo (B. Krąkowski); **18.04** – 1 ad., Wojdał, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **16.10** – 1 ad., Głębokie, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski); **2.11** – 1 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (P. Szymański); **18.11** – 1 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Gęś białoczelna *Anser albifrons* (V²–VIII, cn. 3000)

V²–VIII: **12.05** – 2 os., Jez. Jezierzycie, pow. kościański (B. Nowak i inni); **13 i 22.05** – 1 ad., Środa Wlkp. (M. Szajda, I. Odrzykoski); **28.05** – 1 ad., zb. Wonieść (staw nr 1), pow. leszczyński (J. Stępniewski); **2.08** – 1 ad., Wojdał, pow. inowrocławski (R. Kurowski). **Stada**: **3.03** – ok. 3300 os., **5.03** – ok. 5400 os., Trzebiczy, pow. strzelecko-drezdenecki (M. Barcz, P. Kański); **4.03** – ok. 3000 os., Jez. Wieleckie, pow. nakielski (M. Radziszewski, M. Kucharski, M. Szokalski); **14.03** – ok. 5000 os., Pierzchno, pow. średzki (S. Odrzykoski); **15.03** – ok. 3000 os., Donatowo, pow. kościański (B. Nowak, Sz. Kaczmarek); **17 i 18.03** – ok. 4000 os., Sokołowo Budzyskie, pow. chodzieski (M. Lange, A. Lange, D. Leligdowicz); **21.03** – ok. 3000 os., Przemęt, pow. wolsztyński (Sz. Kaczmarek).

Gęgawa *Anser anser* (cn. 500)

15.01 – ok. 1100 os., Arturowo, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **29.01** – ok. 500 os., Witowy, pow. inowrocławski (J. Winięcki); **8.07** – ok. 600 os., **22.07** – ok. 760 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (Sz. Kaczmarek, S. Niziński); **14.07** – ok. 550 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **27.07** – ok. 600 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (B. Rudzionek); **7.08** – ok. 600 os., **12.08** – ok. 800 os., stawy Kiszkowo, pow. gnieźnieński (A. Bujanowicz, K. Błachowiak); **26.08** – ok. 1000 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **7.09** – ok. 940 os., Wąsosz, pow. złotowski (A. Konopka); **7.09** – ok. 960 os., **8.09** – ok. 710 os., **10.09** – ok. 500 os., zb. Wonieść (zalew) (B. Nowak, W. Michalak); **8.09** – ok. 560 os., Ostrowąż, pow. koniński (S. Mielczarek); **9.09** – ok. 2000 os., stawy Smogulec (M. Lange, A. Lange); **19.09** – ok. 1300 os., Jez. Wiecanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **21.09** – ok. 2500 os., stawy Smogulec (B. Rudzionek); **22.09** – ok. 900 os., zb. Wonieść (zalew) (B. Nowak); **29.09** – ok. 1000 os., zb. Wonieść (zalew) (Sz. Kaczmarek); **30.09** – ok. 600 os., stawy Miłośław, pow. wrzesiński (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **30.09** – ok. 600 os., **6, 7, 12 i 19.10** – ok. 800 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **3.10** – ok. 1500 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionek); **5.10** – ok. 1000 os., stawy Objezierze (S. Niziński, P. Szymański); **6.10** – ok. 1100–1200 os., zb. Wonieść (zalew) (P. Szymański); **7.10** – ok. 900 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **11.10** – ok. 1500 os., Jez. Wiecanowskie (S. Kaczorowski); **13.10** – ok. 900–1000 os., zb. Wonieść (zalew) (W. Michalak); **14.10** – ok. 1250 os., zb. Wonieść (zalew) (Sz. Kaczmarek); **18.10** – ok. 750 os., Jez. Chrzypskie, pow.

międzychodzki (D. Kujawa); **19.10** – ok. 500 os., stawy Zgliniec, pow. kościański (A. Łakomy); **22.10** – ok. 700 os., **2.11** – ok. 800 os., Jez. Wiecanowskie (S. Kaczorowski); **2.11** – ok. 600 os., zb. Wonieść (zalew) (P. Szymański); **3.11** – ok. 920 os., zb. Wonieść (zalew) (Sz. Kaczmarek); **4.11** – ok. 820 os., Jez. Kaliszańskie, Kamienica, pow. wągrowiecki (W. Plata); **8.11** – ok. 750 os., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **11.11** – ok. 600 os., Jez. Lednickie, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski); **11.11** – ok. 2500 os., Jez. Chrzypskie (D. Kujawa); **17.11** – 1735 os., Zb. Pakowski, Bronisław, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **29.12** – 871 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek).

Bernikla kanadyjska *Branta canadensis* (W)

1–21.04 – 1 os., stawy Słupy, pow. nakielski (R. Szerafiński i inni); **17.09** – 1 os., Jez. Witosławskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Branta canadensis* x *Anser anser

18.11 – 1 os., Gniewowo, pow. kościański (Sz. Kaczmarek), następnie ten sam **25.11**, zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (M. Janowski).

Bernikla białolica *Branta leucopsis* (V–VIII, cn. 10)

V–VIII: 28.06 – 1 os., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek). **Stada: 21.01** – 10 os., Kasprowo, pow. bydgoski (M. Blank, T. Blank); **2.03** – 14 os., Rosko/Gulcz, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **3.03** – 12 os., Gąsiorów, pow. kolski (D. Kujawa); **3.03** – 26 os., Kasprowo (B. Rudziona); **3.03** – 18 os., Trzebiecz, pow. strzelecko-drezdenecki (M. Barcz, P. Kański); **4.03** – 12 os., Perkowo, pow. wolsztyński (R. Hybsz); **18.03** – 11 os., Brudzewko, pow. gnieźnieński (Z. Kosiński); **20.03** – 19 os., **21.03** – 28 os., Przemęt, pow. wolsztyński (P. Sieracki, Sz. Kaczmarek); **25.03** – 16–18 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (G. Dąbrowski); **14.04** – 14 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (W. Plata).

***Branta leucopsis* x *Anser* sp. (W)**

3 i **4.03** – 1 ad., Bieganowo, pow. średzki (S. Karpicki).

Bernikla obroźna *Branta bernicla* (W)

4.03 – 1 os., stawy Kiszkowo/Brudzewko, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski, A. Lorecki).

Bernikla rdzawoszyja *Branta ruficollis* (W)

27.01–5.02 – 1 juv., Szkaradowo, pow. rawicki (A. Kuźnia i inni); **1.12** – 1 juv., Dubin, pow. rawicki (M. Pyrc, P. Szymański, M. Tobółka).

Gęsiówka egipska *Alopochen aegyptiaca* (W)

22–26.01 – 1 os., Janisławice, pow. ostrowski (H. Bronowicki); **11.03** – 1 ad., Trzcieliny, pow. ostrowski (R. Kaczmarek, J. Bartuzi, J. Bartuzi); **11.03** – 1 ad., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (W. Plata); **24.03–3.06** – 1–4 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał i inni); **28.03** – 3 os., Ślępuchowo, pow. obornicki (G. Dąbrowski); **15.05** – 1 os., Cieśle, pow. obornicki (J. Dąbrowski, Z. Dąbrowski).

Kazarka rdzawa *Tadrona ferruginea* (W)

14 i **22.03** – 1 ♂, Kromolice/Januszewo, pow. średzki (S. Odrzykoski, T. Kaczmarek); **28.03** – 1 os., Ślępuchowo, pow. obornicki (G. Dąbrowski); **19.08** – 1 ♂, Miłostaw, pow. wrzesiński (B. Krąkowski, M. Białek); **7.10** – 1 ♀/juv., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (W. Plata).

Ohar *Tadorna tadorna* (W)

1 i **11.01** – 3 ad., stawy Ślesin, pow. nakielski (M. Blank, T. Blank, B. Rudziona); **15.01** – 1 ♂ ad. i 1 imm., Łojewo, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **27.02** – 1 ♀ ad., jez. Gopło, Kruszewica, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **11.04** – 1 ♂ i 1 ♀, Łojewo (M. Radziszewski); **26.04** – 1 ♀, zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (J. Ratajczak); **26.04** – 4 os., stawy Ślesin (M. Przystański); **20** i **29.07** – 1 juv., Borówko, pow. poznański (S. Niziński i inni); **9.09** – 1 juv., stawy Grzybno, pow. śremski (M. Wojtkowiak, K. Wojtkowiak); **26.10** – 2 juv., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **7.11** – 3 ad. i 1 imm., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudziona).

Mandarynka *Aix galericulata* (W)

Łęgi: 25.04–1.06 – 1 para z 16 pull., Siedlec, pow. gostyński (A. Stankowski). **Pozostałe: 1.01** – 1 ♂ i 1 ♀, Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **14.01** – 1 ♀, Kalisz (T. Pietrzak); **4–12.02** – 1 ♂ i 1 ♀, Poznań, Ostrów Tumski (S. Karpicki i inni); **26.03** – 1 ♂, Ławica, pow. międzychodzki (A. Kasprzak); **12.04** – 1 ♂, rz. Gwda, Piła–Leszków (D. Ostrowski); **16.10** – 1 ♀, zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (J. Stępniewski, A. Łuczak); **26–28.10** – 1 ♂, Leszno (S. Kuźniak, W. Michalak).

W roku 2012 odnotowano drugi przypadek lęgu tego gatunku w Wielkopolsce (Cierplikowski et al. 2013) i zarazem czwarty w kraju poza Warszawą (Kąkol & Stajszyk 2008).

Świstun *Anas penelope* (L, XII–II, cn. 300)

XII–II: 14.01 – 1♂ i 1♀, Jez. Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa, L. Stankiewicz); **15.01** – 1♂, Łojewo, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **15.01** – 1♀, stawy Grzybno, pow. śremski (M. Janowski); **15.01** – 1 os., zb. Wonieść, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **15.01** – 2♂♂, Słona-wy, pow. obornicki (J. Wyrwał, M. Skawiński); **24** i **28.01** – 1♂, stawy Grzybno (M. Janowski, T. Janowski); **29.01** – 1♂ i 1♀, zb. Wonieść, pow. kościański (M. Janowski); **1.02** – 1♂, Jez. Licheńskie, pow. koniński (S. Mielczarek); **18.02** – 1♂ i 1♀, Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **25.02** – 3 os., Żukowo, pow. obornicki (P. Szymański, M. Tobółka); **26.02** – 7♂♂ i 2♀♀, zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (M. Janowski); **26.02** – 3 i 4 os., Terespol, pow. grodziski (T. Walkowiak); **27.02** – 34 os., jez. Gopło, Kruszwica, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **2.12** – 47 os., zb. Jutrosin, pow. rawicki (M. Pyrc, P. Szymański, M. Tobółka); **2.12** – 15 os., stawy Grzybno (M. Wójcik, P. Kokociński); **6.12** – 3 os., Brodna, pow. pilski (W. Plata); **7.12** – 3 os., Zb. Pakoski, pow. inowrocławski (R. Kurowski); **15.12** – 2♀♀, Jez. Kierskie, Poznań (S. Niziński); **16.12** – 3 os., Jez. Kierskie (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **22.12** – 2♂♂ i 1♀, Jez. Wielkie (D. Kujawa); **24.12** – 1♂, Jez. Kowalskie, Jerzykowo, pow. poznański (M. Białek). **Stada: 3.03** – ok. 500 os., Trzebic, pow. strzelecko–drezdenecki (M. Barcz, P. Kański); **9.03** – ok. 800 os., Rosko, pow. czarnkowsko–trzcianecki (K. Drab); **12.03** – ok. 2550 os., Trzebic (P. Wylegała); **14.03** – ok. 700 os., Pierzchno, pow. średzki (S. Odrzykoski); **14.03** – ok. 460 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudziona); **16.03** – ok. 500 os., Błocko, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **17.03** – ok. 2900 os., Trzebic (P. Wylegała); **17.03** – ok. 310 os., Nowe Polichno, pow. gorzowski (P. Wylegała); **20.03** – ok. 660 os., Zb. Pakoski, Głogówiec, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **28.03** – ok. 300 os., stawy Ostrówek (B. Rudziona); **28.03** – ok. 400 os., Jez. Wojnowickie, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Krakwa *Anas strepera* (XII–II, cn. 50)

XII–II: 3.01 – 24 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **20.01** – 1♂, Pleszew (P. T. Dolata); **24.01** – 2♂♂, Rosko, pow. czarnkowsko–trzcianecki (K. Drab); **2.12** – 2 os., zb. Jutrosin, pow. rawicki (M. Pyrc, P. Szymański, M. Tobółka); **2.12** – 6 os., stawy Grzybno, pow. śremski (M. Wójcik, P. Kokociński); **6.12** – 3 os., Brodna, pow. pilski (W. Plata). **Stada: 3.05** – ok. 60 os., **6.06** – ok. 130 os., **13.06** – ok. 110 os., **20.06** – ok. 240 os., **2.07** – ok. 50 os., **7.08** – ok. 50 os., **3.10** – ok. 200 os., **17.10** – ok. 80 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudziona, K. Drab); **14.10** – 52 os., stawy Grzybno (M. Janowski).

Cyraneczka *Anas crecca* (cn. 300)

27.07 – ok. 400 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (B. Rudziona); **3.10** – ok. 350 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudziona).

Krzyżówka *Anas platyrhynchos* (cn. 2000)

29.01 – ok. 2500 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (M. Janowski); **20.02** – ok. 5000 os., **27.02** – ok. 4000 os., jez. Gopło, Kruszwica, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **7.08** – ok. 2500 os., **14.09** – ok. 3500 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudziona); **15.12** – ok. 3000 os., Poznań, Jez. Kierskie (S. Niziński); **23.12** – ok. 3000 os., jez. Gopło, Kruszwica (J. Winiecki).

Rożeniec *Anas acuta* (L, XII–II, cn. 50)

XII–II: 14, 24 i **25.01** – 1♂, stawy Manieczki, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak); **15.01** – 2 os., zb. Wonieść, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **28.01** – 1♂, Kościan (Sz. Kaczmarek); **1.02** – 1♂, Jez. Licheńskie, pow. koniński (S. Mielczarek); **24.02** – 2♂♂, Świerczyna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **25.02** – 4 os., Żukowo, pow. obornicki (P. Szymański, M. Tobółka); **26.02** – 3♂♂ i 1♀, zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (M. Janowski); **26.02** – 1♂, Jez. Chodzieskie, Chodzież (W. Plata); **27.02** – 4♂♂ i 6♀♀, jez. Gopło, Kruszwica, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **2.12** – 1 os., zb. Jutrosin, pow. rawicki (M. Pyrc, P. Szymański, M. Tobółka); **2.12** – 1♂, Jez. Kaliszańskie, Kamienica, pow. wągrowiecki (W. Plata); **8.12** – 1♀, Jarcin (J. Pietrowiak); **16.12** – 1♂ i 1♀, **22.12** – 1♂ Gniezno (D. Kilon, M. Frąckowiak); **28.12** – 1♂, Czarnków (K. Drab). **Stada: 3.03** – ok. 600 os., **5.03** – ok. 370 os., Trzebic, pow. strzelecko–drezdenecki (M. Barcz, P. Kański); **3.03** – 83 os., Błocko, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **9.03** – 3 os., Jez. Wojnowickie, pow. leszczyński (A. Łakomy); **11.03** – ok. 120 os., stawy Żukowo (J.

Wyrwał); **11.03** – ok. 130 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **11.03** – ok. 85 os., stawy Manieczki (B. Nowak); **12.03** – ok. 280 os., Trzebicz (P. Wylegała); **14.03** – ok. 120 os., Szczodrzykowo, pow. poznański (S. Odrzykoski); **14.03** – ok. 200 os., Pierzchno, pow. średzki (S. Odrzykoski); **16.03** – 57 os., Jez. Bytyńskie, pow. szamotulski (G. Dąbrowski); **16.03** – ok. 800 os., Błocko (P. Sieracki); **17.03** – ok. 850–900 os., Trzebicz (P. Wylegała); **24.03** – 55 os., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak); **24.10** – ok. 70, stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek).

Cyranka *Anas querquedula* (XI–II, cn. 30)

Stada: **24.03** – ok. 40 os., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak); **25.03** – 43 os., **1.04** – ok. 60 os., **15.04** – ok. 35 os., stawy Grzybno (M. Janowski); **10.07** – ok. 60 os., Ludwikowo, pow. nakielski (B. Rudzionek); **20.07** – ok. 80 os., **27.07** – ok. 200 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek); **5.08** – cn. 42 os., stawy Grzybno (M. Janowski, T. Janowski).

Płaskonos *Anas clypeata* (XII–II, cn. 50)

XII–II: **1.12** – 1 ♀, stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał). **Stada:** **12.03** – ok. 180 os., **1.04** – ok. 350 os., Trzebicz, pow. strzelecko–drezdenecki (P. Wylegała); **7.04** – cn. 68 os., **9.04** – 76 os., stawy Grzybno, pow. śremski (M. Janowski, T. Janowski); **9.04** – 49 ♂♂ i 25 ♀♀, stawy Miłosław, pow. wrzesiński (M. Przysański); **9.04** – ok. 110 os., **14.04** – 134 os., **15.04** – ok. 70–100 os., **20.04** – ok. 120 os., **22.04** – ok. 100 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał, I. Odrzykoski); **18.04** – ok. 120 os., zb. Jutrosin, pow. rawicki (M. Tobółka); **25.04** – ok. 70 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionek); **27.07** – ok. 50 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (B. Rudzionek); **7** i **26.08** – ok. 60 os., stawy Smogulec (B. Rudzionek); **6.09** – 58 os., **14.09** – 77 os., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **23.09** – ok. 70 os., **28.09** – ok. 100 os., **30.09** – ok. 60 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **26.09** – ok. 70 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionek); **29.09** – 79 os., stawy Grzybno (M. Janowski); **3.10** – ok. 70 os., stawy Ostrówek (K. Drab, B. Rudzionek); **7.10** – ok. 370 os., stawy Ostrówek (M. Blank i inni); **14.10** – ok. 85 os., stawy Smogulec (W. Plata); **14.10** – 107 os., **20.10** – 97 os., stawy Grzybno (M. Janowski); **24.10** – ok. 50 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek); **10.11** – 86 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek).

Helmiatka *Netta rufina* (W)

15.01 – 1 ♀, Jez. Powidzkie, Powidz, pow. słupecki (M. Przysański); **6** i **8.02** – 1 ♀, Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **5.03** – 1 ♀, zbiornik wstępnego schładzania Elektrowni Konin (S. Mielczarek); **9**, **15.04** i **3.05** – 1 ♀, stawy Miłosław, pow. wrzesiński (M. Przysański, B. Krąkowski, S. Zastawa); **22.04** – 1 ♂ i 1 ♀, stawy Miłosław (M. Chwistek); **29.04** – 1 ♀, stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **5**, **9** i **25.05** – 1 ♂, stawy Miłosław (M. Chwistek, J. Stępniewski); **4.06** – 1 ♂, stawy Trzcieliny, następnie ten sam **5.06** na stawach Dębница–Kocięba, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **10.11** – 1 ♂ i 1 ♀, zbiornik nieczynnej odkrywki „Pątnów”, pow. koniński (S. Mielczarek); **17.11** – 1 ♀, Zb. Pakoski, Bronisław, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **26.11** – 1 ♂ i 2 ♀♀, zbiornik nieczynnej odkrywki „Pątnów” (S. Mielczarek); **2.12** – 1 ♀/juv., zb. Jutrosin, pow. rawicki (M. Pyrc, P. Szymański, M. Tobółka).

Głowienka *Aythya ferina* (cn. 300)

12.02 – ok. 300 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **14.09** – ok. 500 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionek).

Podgorzałka *Aythya nyroca* (W)

14.03 – 1 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionek); **7.04** – 2 os., zb. Jutrosin, pow. rawicki (A. Kuźnia); **17.04** – 1 os., stawy Zgliniec, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **28.05** i **9.06** – 1 ♂ (w kolonii śmieszek), stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, I. Odrzykoski); **10.07** – 1 os., stawy Występ, pow. nakielski (D. Kilon, R. Szerafiński); **28.08** – 2 os., zb. Wonieść, pow. kościański (A. Łakomy); **14.09** – 1 ♂, stawy Ostrówek (B. Rudzionek); **6.10** – 1 ♀, stawy Występ (M. Radziszewski); **2.11** – 1 ♂, Jez. Wiczanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Czernica *Aythya fuligula* (cn. 300)

24.01 – ok. 1050 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **8.11** – 338 os., **14.11** – 411 os., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **10.11** – ok. 320 os., Jez. Dominickie, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **27.11** – ok. 300–350 os., Jez. Dominickie (W. Michalak); **29.12** – ok. 725 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek).

Ogorzałka *Aythya marila* (W)

25.01 – 2♂♂, Jez. Dominickie, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **1.04** – 2♂♂, stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **13.10** – 1♀/juv., Jez. Chodzieskie, Chodzież (W. Plata); **24** i **28.10** – 1♀/juv., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek, W. Plata); **26.10** – 1♀/juv., Wojdał, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **31.10** – 4♀♀/juv., stawy Antoniny (B. Rudzionek); **31.10** – 2♀♀, stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **2.11** – 6♀♀/juv., zb. Jutrosin, pow. rawicki (A. Kuźnia); **2.11** – 4♀♀/juv, stawy Antoniny (B. Rudzionek); **4.11** – 4♀♀/juv., Jez. Kaliszańskie, Kamienica, pow. wągrowiecki (W. Plata); **10.11** – 2♂♂ i 2♀♀, zbiornik nieczynnej odkrywki „Pątnów”, pow. koniński (S. Mielczarek); **11.11** – 4♀♀/juv., Jez. Chrzypskie Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **11.11** – 3 os., Jez. Budziszewskie, pow. obornicki (M. Grajewski); **26.11** – 3♀♀, zbiornik nieczynnej odkrywki „Pątnów” (S. Mielczarek); **27.11** – 2♀♀, Jez. Dominickie (W. Michalak); **1.12** – 3♀♀, **12.12** – 2♂♂ i 13♀♀, Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **23.12** – 1♂, Zb. Pakoski, Głogówiec, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski); **25.12** – 2♂♂ i 3♀♀/juv., Jez. Powidzkie, Powidz, pow. słupecki (M. Przysański); **25** i **28.12** – 1♂, jez. Wonieść, pow. kościański (P. Szymański, B. Nowak, M. Janowski); **29.12** – 7♂♂ i 5♀♀, Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **30.12** – 1♀, Jez. Dominickie (M. Janowski).

Edredon *Somateria mollissima* (W)

18.04 – 1♀, Jez. Wiczanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Lodówka *Clangula hyemalis* (W)

16.12 – 1♀/juv., Jez. Bnińskie, pow. poznański (M. Giertych); **25.12** – 1♀, Jez. Powidzkie, Powidz, pow. słupecki (M. Przysański).

Markaczka *Melanitta nigra* (W)

3.01 – 1♀, Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **11.03** – 3♂♂ i 1♀, stawy Żukowo, pow. obornicki (P. Szymański, J. Wyrwał); **11.03** – 2♂♂, stawy Manieczki, pow. śremski (B. Nowak); **16.03** – 1♂, stawy Miłosław, pow. wrzesiński (M. Chwistek); **21.03** – 1♂, stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionek); **4.11** – 1♀/juv., Jez. Kaliszańskie, Kamienica, pow. wągrowiecki (W. Plata); **5–11.11** – 2♀♀/juv., zb. Szale, pow. kaliski (T. Pietrzak i inni); **11.11** – 2♀♀, Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Antczak); **5.12** – 1♀, Jez. Licheńskie, pow. koniński (S. Mielczarek).

Uhla *Melanitta fusca* (W)

1.01 – 1♀/juv., Jez. Kierskie, Poznań (S. Odrzykoski); **3.01** – 2♀♀/juv., Jez. Wiczanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **3.01** – 13♀♀, Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **7, 8** i **22.01** – 2♀♀/imm., jez. Wonieść, pow. kościański (S. Kaczmarek, B. Nowak, M. Janowski); **15.01** – 2♀♀/imm., Zb. Pakoski, Trłąg, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **15.01** – 3♀♀/imm., Jez. Dominickie, pow. leszczyński (P. Sieracki); **16.01** – 7♀♀, **24.01** – 5♀♀, Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **25.01** – 1♂, Jez. Sławianowskie, Sławianowo, pow. złotowski (W. Plata); **25.01** – 7♀♀, Jez. Dominickie (J. Ratajczak); **28.01** – 2♂♂, Jez. Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **4.11** – 3♀♀/juv., Jez. Kaliszańskie, pow. wągrowiecki (W. Plata); **10.11** – 2♀♀, Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **11.11** – 3♂♂ i 5♀♀, Jez. Chrzypskie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **11.11** – 3 os., zb. Szale, pow. kaliski (D. Panasiuk i inni); **12.11** – 8♀♀, Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **13.11** – 3♀♀, Jez. Chrzypskie (P. Wylegała); **18.11** – 1♀/juv., Zb. Pakoski, Głogówiec, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski); **18.11** – 2♀♀/juv., Zb. Pakoski, Strzelce, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **19.11** – 2♂♂, Jez. Chrzypskie (D. Kujawa); **26.11** – 1♂ i 11♀♀, zbiornik nieczynnej odkrywki „Pątnów”, pow. koniński (S. Mielczarek); **27.11** – 12♀♀/imm., Jez. Dominickie (W. Michalak); **30.11** – 4♀♀/imm., jez. Wonieść (S. Kuźniak, P. Szymański); **1.12** – 14 os., Jez. Gosławskie, (S. Mielczarek); **5.12** – 4♀♀, Jez. Licheńskie, pow. koniński (S. Mielczarek); **5.12** – 5♀♀, Jez. Wąsoskie, pow. koniński (S. Mielczarek); **5.12** – 2♀♀, Jez. Pątnowskie, Konin–Pątnów (S. Mielczarek); **6.12** – 5♀♀/imm., jez. Wonieść (B. Nowak); **7.12** – 3 os., Zb. Pakoski, Rzadkwin, pow. inowrocławski (R. Kurowski); **12.12** – 4♀♀/imm., jez. Wonieść (M. Janowski); **14.12** – 1♀, zbiornik wstępnego schładzania Elektrowni Konin (S. Mielczarek); **15.12** – 15♀♀/imm., Jez. Kierskie, Poznań (S. Niziński); **16.12** – 4♀♀/imm. i 14♀♀/imm., Jez. Kierskie (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **22.12** – 3♂♂, Jez. Wielkie (D. Kujawa); **23.12** – 1♀/juv., Zb. Pakoski, Głogówiec, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski); **23.12** – 1♀/imm., jez. Wonieść (M. Janowski); **25.12** – 2♀♀/imm., jez. Wonieść (P. Szymański); **25.12** – 8♀♀/juv., Jez. Powidzkie, Powidz, pow. słupecki (M. Przysański); **28.12** – 2♀♀/imm., jez. Wonieść (B. Nowak, M. Janowski); **29.12** – 2♀♀, Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **30.12** – 3♀♀/imm., Jez. Dominickie (M. Janowski).

Gągoł *Bucephala clangula* (cn. 100)

3.01 – 276 os., **24.01** – 346 os., **29.02** – 323 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **28.01** – 115 os., Jez. Chrzypskie Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **1.12** – 160 os., **6.12** – 146 os., **12.12** – 196 os., **29.12** – 193 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek).

Bielaczek *Mergus albellus* (IV–IX, cn. 10)

IV–IX: 2.04 – 1 ♀, stawy Występ, pow. nakielski (D. Kilon, R. Szczański). **Stada: 4.01** – 13 ♂♂ i 33 ♀♀, stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **25.01** – 6 ♂♂ i 17 ♀♀, Jez. Dominickie, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **31.01** – 11 ♂♂ i 12 ♀♀, Jez. Pątnowskie, Konin–Pątnów (S. Mielczarek); **1.02** – 23 ♂♂ i 40 ♀♀, Jez. Licheńskie, pow. koniński (S. Mielczarek); **12.02** – 24 ♂♂ i 26 ♀♀, **18.02** – 24 ♂♂ i 48 ♀♀, Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **5.03** – 9 ♂♂ i 13 ♀♀, **13.03** – 28 ♂♂ i 44 ♀♀, stawy Gosławice (S. Mielczarek); **5.12** – 4 ♂♂ i 18 ♀♀, Jez. Licheńskie (S. Mielczarek).

Szlachar *Mergus serrator* (W)

29.01 – 1 ♂, zb. Wonieść, pow. kościański (M. Janowski); **25.02** – 1 ♂, stawy Żukowo, pow. obornicki (P. Szymański, M. Tobółka); **10.07** – 1 ♀, stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **26.10** – 1 ♀, Jez. Powidzkie, Powidz, pow. słupecki (M. Przysański); **13.11** – 1 ♂ i 1 ♀, stawy Objezierze, pow. obornicki (S. Odrzykoski); **17.11** – 3 ♂♂, stawy Antoniny, pow. chodzieski (L. Stankiewicz); **20.11** – 1 ♀/juv., Jez. Wiecanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **23.11, 1, 6** i **12.12** – 2 ♀♀, Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **25.11** – 1 ♂, stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (R. Kaczmarek).

Nurogęś *Mergus merganser* (L, cn. 100)

Łęgi: 7.05 – 1 ♀ z 7 pull., rz. Lutynia, Czeszewo, pow. wrzesiński (M. Chwistek); **29.05** – 1 ♀ z 7 pull., rz. Warta, Ochle, pow. kolski (S. Mielczarek); **5–13.07** – 1 ♀ z 7 juv., rz. Wełna, Oborniki (J. Wyrwał, K. Paprzycki). **Stada: 18.01** – 111 os., Jez. Berzyńskie, pow. wolsztyński (R. Hybsz); **4.02** – ok. 120 os., **8.02** – 124 os., **18.02** – 187 os., **9.03** – 114 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek).

Sterniczka *Oxyura leucocephala* (W)

28.10–5.12 – 1 ♀/imm., zb. Szałe, pow. kaliski, następnietasama **8.12** w Kaliszu (M. Faber, P. Malczyk). Drugie stwierdzenie w Wielkopolsce, poprzednio zanotowana w roku 1989 (Komisja Faunistyczna 1995).

Sterniczka jamajska *Oxyura jamaicensis* (W)

4–26.05 – 1 ♂, stawy Dębica–Kocięba, pow. ostrowski (M. Antczak i inni). Pierwsze stwierdzenie gatunku w Wielkopolsce.

Nur rdzawoszy *Gavia stellata* (W)

10.11 – 1 os., zb. Szałe, pow. kaliski (S. Karpicki, S. Niziński, A. Wąsik); **11.11** – 3 os., zb. Szałe (D. Panasiuk i inni); **11.11** – 1 juv., Jez. Kierskie, Poznań (P. Szymański); **11.11** – 1 os., Jez. Budziszewskie, pow. obornicki (J. Dąbrowski, M. Grajewski); **18.11** – 1 juv./imm., Zb. Pakoski, Broniewice, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski); **25.11** – 1 os., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (R. Kaczmarek); **1.12** – 1 os., Jez. Kierskie (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **25.12** – 1 ad., Jez. Powidzkie, Powidz, pow. słupecki (M. Przysański).

Nur czarnoszy *Gavia arctica* (W)

26.10 – 1 ad., Jez. Powidzkie, Powidz, pow. słupecki (M. Przysański); **31.10** – 1 os., Jez. Dominickie, pow. leszczyński (P. Szymański); **10.11** – 1 os., Jez. Dominickie (J. Ratajczak); **18.11** – 1 juv./imm., Zb. Pakoski, Głogówek, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski); **18.11** – 1 juv./imm., stawy Manieczki, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **27.11** – 1 os., Jez. Dominickie (W. Michalak); **1.12** – 1 os., Jez. Kierskie, Poznań (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **1.12** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **2.12** – 1 juv., Jez. Kaliszańskie, Kamienica, pow. wągrowiecki (W. Plata, M. Plata); **25.12** – 1 os., Jez. Powidzkie, Powidz (M. Przysański).

Perkoz *Tachybaptus rufo collaris* (cn. 30)

5.08 – 63 os., zbiornik nieczynnej odkrywki „Pątnów”, Konin–Łężyń (S. Mielczarek); **26.08** – ok. 60 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **26.08** – ok. 60 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionek); **21.09** – 93 os., zb. Jutrosin, pow. rawicki (P. Szymański); **23.09** – ok. 110 os., zb. Jutrosin (B. Nowak).

Perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus* (cn. 100)

3.02 – 152 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **14.07** – ok. 250 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena* (XI–II, cn. 10)

XI–II: **3–30.01** – 1 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **6.01** – 1 os., Jez. Kaliszskie, Kamienica, pow. wągrowiecki (W. Plata); **15.01** – 1 os., Jez. Powidzkie, Powidz, pow. słupecki (M. Przysański).

Perkoz rogaty *Podiceps auritus* (W)

30.01 – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (N. Dudziak); **8.11** – 2 os., Jez. Pątnowskie, Konin–Pątnów (S. Mielczarek); **12.11** – 2 os., Jez. Wiecanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Kormoran *Phalacrocorax carbo* (cn. 300)

30.01 – 334 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **8.08** – ok. 300 os., Ludwikowo, pow. nakielski (B. Rudzionek); **26.08** – ok. 300 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionek); **9.09** – ok. 300 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (M. Lange, A. Lange); **10.11** – ok. 320 os., Jez. Góreckie, pow. poznański (L. Stankiewicz, M. Wieloch).

Bąk *Botaurus stellaris* (XII–II)

11.02 – 1 os., Jez. Lutomskie, pow. międzychodzki (P. Wylegała, A. Kasprzak); **27.02** – 1 os. i szczątki drugiego ptaka, Jez. Trzebidzkie, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **23.12** – 1 os., stawy Głogówiec, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski); **23.12** – 1 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (R. Adamski).

Czapla nadobna *Egretta garzetta* (W)

13.05 – 2 os., Środa Wlkp. (M. Szajda); **26.09** – 1 os., Ciężerń, pow. słupecki (S. Mielczarek).

Czapla biała *Egretta alba* (XII³–II¹, cn. 100)

XII³–II¹: **4.01** – 5 os., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **7.01** – 5 os., stawy Zgliniec, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **8.01** – 4 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **14.01** – 13 os., Jez. Drzeczokowskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **14.01** – 1 os., Wronki, pow. szamotułski (D. Kujawa, L. Stankiewicz); **15.01** – 1 os., stawy Grzybno, pow. śremski (M. Janowski); **16.01** – 1 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **17.01** – 6 os., Międzychód (D. Kujawa); **18.01** – 3 os., zb. Wonieść (A. Łakomy); **22.01** – 5 os., stawy Dębica–Kocięba, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **30.01** – 7 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **31.01** – 2 os., Jez. Pątnowskie, Konin–Pątnów (S. Mielczarek); **1.02** – 1 os., Jez. Licheńskie, pow. koniński (S. Mielczarek); **3.02** – 5 os., Jez. Pątnowskie (S. Mielczarek); **4.02** – 2 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **4.02** – 2 os., **5.02** – 3 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **22.12** – 1 os., Naclaw, pow. kościański (P. Szymański); **23.12** – 1 os., Jez. Gosławskie (R. Adamski); **23.12** – 5 os., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (R. Kaczmarek); **25.12** – 2 os., stawy Zgliniec, pow. kościański (P. Szymański); **28.12** – 1 os., zb. Wonieść (zalew) (B. Nowak, M. Janowski); **29.12** – 1 os., Poznań–Park Szelągowski (S. Niziński); **29.12** – 9 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **30.12** – 5 os., Gryżyna, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **30.12** – 1 os., **31.12** – 2 os., stawy Zgliniec (Sz. Kaczmarek, J. Stępniewski); **30** i **31.12** – 6 os., Niedźwiady, pow. jarociński (B. Kostka). **Stada:** **21.09** – ok. 100 os., **26.09** – 165 os., **3.10** – ok. 310 os., stawy Ostrówek, pow. piłski (B. Rudzionek i inni); **7.10** – 311 os., stawy Ostrówek (M. Blank i inni); **10.10** – ok. 150 os., **17.10** – ok. 200 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionek i inni); **17.10** – ok. 320 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **20.10** – ok. 100 os., stawy Gosławice (S. Mielczarek); **24.10** – 132 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionek).

Czapla siwa *Ardea cinerea* (cn. 100)

3.10 – ok. 145 os., **10.10** – ok. 130 os., **17.10** – ok. 100 os., stawy Ostrówek, pow. piłski (K. Drab i inni); **7.10** – 161 os., stawy Ostrówek (M. Blank i inni); **7.10** – ok. 100 os., **19.10** – ok. 120 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wywał i inni); **17.10** – ok. 120 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **23.10** – 116 os., **31.10** – 243 os., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek).

Czapla purpurowa *Ardea purpurea* (W)

11.05 – 1 ad., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (P. Szymański); **29.07** – 1 juv., stawy Kiszkowo, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski); **7, 12–14** i **19.10** – 1 juv., stawy Objezierze, pow. obornicki (P. Szymański i inni).

Bocian biały *Ciconia ciconia* (X–III¹, cn. 100)

X–III¹: **1.10** – 1 os., Cieśle, pow. obornicki (D. Ostrowski, M. Olek); **11.10** – 1 os., Poznań, Wzgórze św. Wojciecha (S. Niziński); **10.11** – 1 os., zb. Szale, pow. kaliski (S. Karpicki, S. Niziński, A. Wąsik); **7.12** – 1 os., Dąbrówka Słupska, pow. nakielski (Anonymus); **sierpień–14.12** – 1 os. schwytyany,

Słonawy, pow. nakielski (umszubin.nazwa.pl). **Stada: 2.07** – 105 os., Ludwikowo, pow. nakielski (B. Rudzionek); **2.07** – ok. 200 os., Heliodorowo, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek); **10.07** – ok. 230 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (B. Rudzionek); **14.07** – ok. 150 os., Strzelczyki, pow. chodzieski (D. Niedbała, S. Niziński); **28.08** – ok. 300 os., Gręziny, pow. wągrowiecki (A. Lange, J. Sudyka).

Ibis kasztanowaty *Plegadis falcinellus* (W)

20.04 – 1 os., Ślesin, pow. nakielski (T. Samolik).

Wcześniej w regionie zanotowany 5 razy (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2001, 2005, 2008).

Trzmiełojad *Pernis apivorus* (X–IV)

5.10 – 1 os., Przeclaw, pow. szamotulski (M. Janowski).

Kania czarna *Milvus migrans* (IX–III)

4.10 – 1 os., Rożnowo, pow. obornicki (G. Dąbrowski).

Kania ruda *Milvus milvus* (X–II, cn. 5)

X–II: 5.10 – 1 os., Krążkowy, pow. kępiński (P. Żurawlew); **7.10** – 2 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał inni); **28.12** – 1 os., Czempień, pow. kościański (T. Janowski). **Skupienia:**

1.09 – 8 os., Michorzewko, pow. nowotomyski (G. Dąbrowski).

Bielik *Haliaeetus albicilla* (cn. 10)

6.04 – 10 os., **25.04** – 15 os., **14** i **21.09** – po 10 os., **26.09** – 11 os., **3.10** – 30 os., **4.10** – ok. 15–18 os., **7.10** – 11 os., **17.10** – 20 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionek i inni).

Sęp płowy *Gyps fulvus* (W)

6.08 – 1 imm. (4. rok kal.), Dębinek, pow. bydgoski (R. Nowicka, M. Krzywdziński).

Ptak został zaobrazkowany jako osobnik w 1. kalendarzowym roku życia w grudniu 2009 w Serbii. Dwa dni po jego schwytaniu w Dębinku, został przewieziony do Ptasiego Azylu przy Warszawskim Ogrodzie Zoologicznym, gdzie przebywał do końca lutego 2013. W dniu 28.02.2013 został przetransportowany samolotem do Belgradu, a stamtąd 1.03.2013 trafił do rezerwatu Uvac, gdzie znajduje się kolonia lęgowa sępa płowego. Wypuszczono go tam na wolność w dniu 24.11.2013 (B. Rakočević, inf. listowna). Jest to piąte stwierdzenie tego gatunku w regionie (Radziszewski 2013).

Błotniak stawowy *Circus aeruginosus* (X²–III¹, cn. 10)

X²–III¹: 14.10 – 1 ♀/juv., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (W. Plata).

Błotniak zbożowy *Circus cyaneus* (L, V–VIII, cn. 5)

V–VIII: 12.05 – 1 ♀, Tarchały Wielkie, pow. ostrowski (M. Antczak i inni).

Błotniak łąkowy *Circus pygargus* (IX–IV², cn. 5)

IX–IV²: 25.09 – 1 juv., Kotuń, pow. pilski (D. Ostrowski, M. Gutowski); **19.10** – 1 ♂, Olchowo, pow. słupecki (S. Mielczarek).

Myszołów *Buteo buteo* (cn. 50)

23.10 – 76 os., Morzewo, pow. pilski (W. Plata); **28.10** – 52 os., Rogoźno, Las Olszyna, pow. obornicki (M. Lange, A. Lange).

Kurhannik *Buteo rufinus* (W)

1–30.09 – 1 ad., Trzcieliny, Tarchały Wielkie i Papiernia, pow. ostrowski (S. Niziński i inni).

Jest to 17. stwierdzenie tego gatunku w Wielkopolsce (Żurawlew & Radziszewski 2013a).

Orlik krzykliwy *Aquila pomarina* (L, na południe od Noteci W)

9.06 – 1 ad., Gola, pow. jarociński (B. Kostka).

Orlik grubodzioby *Aquila clanga* (W)

21–23.10 – 1 juv. z nadajnikiem satelitarnym, Otoczna, Gutowo Małe, Nadarzyce i Budziłowo, pow. wrzesiński (birdmap.5dvision.ee).

Był to osobnik o imieniu Tore, który wykuł się w roku 2012 w Estonii. Ptak przebywał na terenie Polski w dniach 14–31.10, przemieszczając się kolejno po obszarze województw: podlaskiego, mazowieckiego, wielkopolskiego i dolnośląskiego (birdmap.5dvision.ee). Jest to siódme stwierdzenie tego orlika w regionie po roku 1950 (Żurawlew & Radziszewski 2013b).

***Aquila clanga* x *Aquila pomarina* (W)**

6.05 – 1 imm. z nadajnikiem satelitarnym, Gorzeń/Kaźmierowo, pow. nakielski, tego dnia ptak przeleciał przez całe woj. wielkopolskie (odczyt B. Nowak).

Był to ptak o imieniu Luule, którego oznakowano w Estonii jako pisklę w roku 2011 (ojciec

Fot. 1. Sterniczka *Oxyura leucocephala*, zb. Szale, 10.11.2012 (© Marcin Sołowiej)

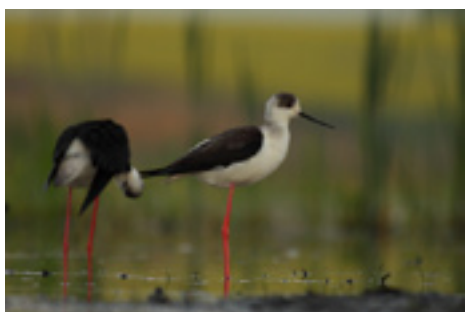
Fot. 2. Sterniczka jamajska *Oxyura jamaicensis*, stawy Dębica-Kocięba, 4.05.2012 (© Marcin Antczak)

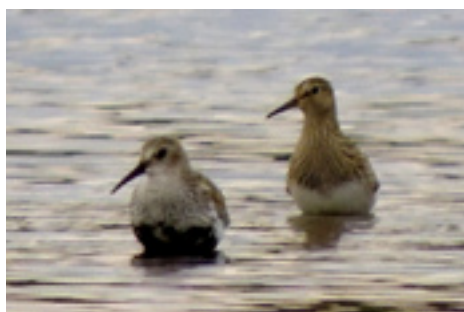
Fot. 3. Sęp płowy *Gyps fulvus*, Dębinek, 6.08.2012 (© Maciej Krzydwiński & Renata Nowicka)

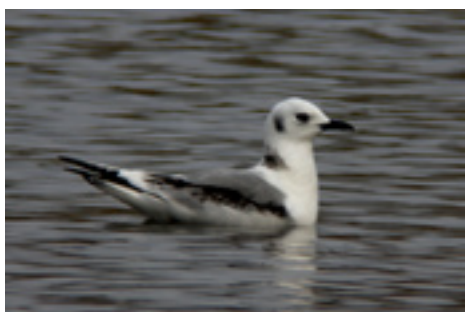
Fot. 4. Kurhannik *Buteo rufinus*, Trzcieliny, 1.09.2012 (© Sergiusz Niziński)

Fot. 5. Szczudlak *Himantopus himantopus*, Żabikowo, 5.05.2012 (© Tomasz Książkiewicz)

Fot. 6. Biegus arktyczny *Calidris melanotos* (po prawej), zb. Szale, 26.09.2012, (© Tomasz Pietrzak)

Fot. 7. Mewa trójpalczasta *Rissa tridactyla*, stawy Występ, 15.11.2012 (© Jakub Czarnowski)

Fot. 8. Orlica *Larus ichthyaetus*, Jez. Maltańskie, Poznań, 17.11.2012 (© Sławomir Karpicki)

A. pomarina, matka *A. clanga*). Trasa przelotu przez Polskę wiosną roku 2012 przebiegała przez województwa: opolskie, dolnośląskie, wielkopolskie, kujawsko-pomorskie, zachodnio-pomorskie i pomorskie).

Orzeł przedni *Aquila chrysaetos* (W)

3.04 – 1 imm., Babin, pow. średzki (M. Szajda, E. Jasińska, Z. Sadzisz).

Rybołów *Pandion haliaetus* (L, XI–III, cn. 5)

XI–III: 27.03 – 1 os., Morakówko, pow. wągrowiecki (A. Lange).

Kobczyk *Falco vespertinus* (W)

20.04 – 1 ♀, Trzy Borki, pow. koniński (S. Mielczarek); **25.04** – 1 ♂, Policko, pow. słupecki (S. Mielczarek); **30.04** i **1.05** – 1 ♀ imm., Wojnowice, pow. leszczyński (J. Stępniewski i inni); **3** i **4.05** – 1 ♂, Wojnowice (J. Stępniewski, B. Nowak); **8.05** – 1 ♂, Kramsk, pow. koniński (S. Mielczarek); **11.05** – 1 ♀, Bogdaj, pow. ostrowski (M. Antczak); **11** i **12.05** – 1 ♂, Janisławice, pow. ostrowski (M. Antczak i inni); **12.09** – 1 juv., Kamienica, pow. wągrowiecki (D. Ostrowski, T. Góra); **27.09** – 1 ♂, Krzyżanna, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Drzemlik *Falco columbarius* (W)

3.01 – 1 ♀/juv., Jez. Maltańskie, Poznań (B. Nowak); **11.01** – 1 ♀/juv., Poznań, Park Sołacki (M. Janowski); **13.01** – 1 ♂, Poznań–Morasko (M. Antczak); **15.01** – 1 ♀/juv., Arturowo, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **15.01** – 1 ♀/juv., stawy Grzybno, pow. śremski (M. Janowski); **16.01** – 1 ♂, Bieniszew, pow. koniński (S. Mielczarek); **22.01** – 1 ♀/juv., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **28.01** – 1 os., Szkaradowo, pow. rawicki (A. Kuźnia); **5.02** – 1 os., Osieczna, pow. leszczyński (N. Dudziak); **24.02** – 1 ♀/juv., Wydartowo, pow. gnieźnieński (S. Kaczorowski); **2.03** – 1 ♀/juv., Przynotecko, pow. strzelecko-drezdenecki (M. Barcz); **11.03** – 1 ♂, Czajcze, pow. złotowski (W. Plata); **18.03** – 1 ♂, Popowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, R. Kubański); **17.04** – 1 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **22.04** – 1 ♀/juv., Żoń, pow. chodzieski (P. Szymański); **24.04** – 1 ♀/juv., Objezierze, pow. obornicki (K. Deoniziak, P. Szymański); **11.09** – 1 ♂, Jaraczewo, pow. pilski (D. Ostrowski); **27.09** – 1 ♀/juv., Zb. Pakoski, Strzelce, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **29.09** – 1 ♀/juv., Grzybno (M. Janowski); **5.10** – 1 ♀/juv., stawy Objezierze (S. Niziński, P. Szymański); **7.10** – 1 ♂, Kromolice, pow. poznański (M. Giertych); **9.10** – 1 ♂, Kruszewo, pow. pilski (S. Odrzykoski); **12.10** – 1 os., Białęzyn, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **17.10** – 1 ♂, Bronisławki, pow. pilski (S. Odrzykoski); **18.10** – 1 ♂, Mylin, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **27.10** – 1 ♂, Cieśle, pow. obornicki (A. Lange); **31.10** – 1 ♀/juv., Otylin, pow. pilski (B. Rudziona); **15.11** – 1 ♂, Krążkowy, pow. kępiński (P. Żurawlew); **18.11** – 1 ♂, Objezierze (J. Wyrwał); **25.11** – 1 ♀/juv., Wonieść/Karmin, pow. kościański (M. Janowski); **12.12** – 1 ♂, Rudna, pow. pilski (W. Plata).

Sokół wędrowny *Falco peregrinus* (W)

25.01 – 1 ad., Pierzchno, pow. średzki (B. Nowak); **27.01** – 1 ad., Konin–Gośławice (S. Mielczarek); **28.01** – 1 juv., Szkaradowo, pow. rawicki (A. Kuźnia); **5.02** – 1 ad., Poznań–Śródmieście (P. Szymański); **20.02** – 1 ad., Arturowo, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **21.02** – 1 ad., Kościan (M. Janowski); **25.02** – 1 ad., Janowo, pow. średzki (B. Nowak); **12.03** – 1 ad., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (R. Kaczmarek); **25.03** – 1 ad., Poznań–Pokrzywno (S. Kaczorowski); **29.04** – 1 ad., Samita, pow. szamotulski (P. Wylegała); **30.04** – 1 ad., Gniewowo, pow. kościański (W. Michalak); **2.05** – 1 ad., Kromolice, pow. poznański (E. Kończal i inni); **3.05** – 1 ad., Romanowo Górne, pow. czarnkowsko-trzcianecki (F. Solarek i inni); **13.05** – 1 juv., Środa Wilp. (M. Szajda); **13.05** – 1 ad., Pianowo, pow. kościański (R. Hybsz); **7.07** – 1 ad., Poznań–Pokrzywno (S. Kaczorowski); **14.07** – 1 ad., Niedźwiady, pow. jarociński (B. Kostka); **28.07** – 1 ad., Lipia Góra, pow. chodzieski (S. Niziński); **12.08** – 1 juv., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (P. Szymański); **28.09** – 1 juv., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **10.10** – 1 juv., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudziona); **18.10** – 1 juv., Chrzypsko Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **24.10** – 1 juv., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudziona); **24.10** – 1 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudziona); **28.10** – 1 ad., Popówko, pow. obornicki (J. Wyrwał); **15.12** – 1 ♀, Jędrzejewo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (D. Kujawa, A. Kasprzak).

Wodnik *Rallus aquaticus* (XII–II)

6.01 – 1 os., Ślesin, pow. nakielski (M. Blank, T. Blank); **24** i **30.01** – 1 os., Jez. Gośławskie, Konin–Gośławice (S. Mielczarek); **4.02** – 1 os. martwy, jez. Kubek, pow. międzychodzki (P. Wylegała);

5.02 – 1 os., Borowy Staw, pow. międzychodzki (P. Wylegała); **10.02** – 1 os., Samita, pow. szamotulski (P. Wylegała); **12.12** – 3 os., stawy Borowy Młyn, pow. międzychodzki (P. Wylegała); **29.12** – 1 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek).

Kropiatka *Porzana porzana* (IX–IV¹)

2 i 9.09 – 1 ad. i 1 juv., **11.09** – 1 juv., **14.09** – 1 ad., **16.09** – 1 juv., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, R. Kubacki); **29.09** – 1 os. martwy, Grzybno, pow. śremski (M. Janowski).

Zielonka *Porzana parva* (IX–IV)

11.04 – 1 os. (głos), **18.04** – 2–4♂♂, zb. Wonieść (staw nr 1), pow. leszczyński (J. Stępniewski); **2–9.09** – 1 juv., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, R. Kubacki); **14.09** – 1 juv., stawy Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **15.09** – 3 os., Jez. Bytyńskie, pow. szamotulski (G. Dąbrowski).

Kokoszka *Gallinula chloropus* (cn. 10)

30.01 – 13 os., Park Sołacki, Poznań (B. Nowak).

Lyska *Fulica atra* (cn. 500)

15.01 – ok. 1250 os., Jez. Powidzkie, Powidz, pow. słupecki (M. Przysański); **12.02** – 965 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **20.06** – ok. 500 os., **2.07** – ok. 600 os., **10.07** – ok. 800 os., **7.08** – ok. 900 os., **26.08** – ok. 500 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzinek, K. Drab); **24.06** – ok. 500 os., **4 i 14.07** – ok. 800 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **2.07** – ok. 1200 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzinek); **21.07** – ok. 1000 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Lange); **29.07** – ok. 3400 os., stawy Antoniny (D. Ostrowski, M. Gutowski); **7.08** – ok. 700 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzinek); **26.08** – ok. 700 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzinek); **2.09** – ok. 800 os., stawy Łukowo (A. Lange); **14.09** – ok. 4000 os., **21.09** – ok. 800 os., stawy Ostrówek (B. Rudzinek); **16.09** – ok. 2060 os., stawy Antoniny (W. Plata); **21.09** – ok. 1000 os., **23.09** – ok. 840 os., zb. Jutrosin, pow. rawicki (P. Szymański, B. Nowak); **13.11** – ok. 940 os., Jez. Chrzypskie, pow. międzychodzki (P. Wylegała); **16.12** – ok. 500 os., Jez. Kierskie, Poznań (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **29.12** – ok. 520 os., Jez. Kaliszańskie, pow. wągrowiecki (M. Lange, A. Lange); **30.12** – ok. 650, Jez. Dominickie, pow. leszczyński (M. Janowski).

Żuraw *Grus grus* (XII²–I, cn. 500)

XII²–I: 1.01 – 1 os., Ślesin, pow. nakielski (M. Blank, T. Blank); **4.01** – 3 os., Brzeźno, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **5.01** – 3 os., Brodna, pow. pilski (W. Plata); **6.01** – 3 os., Boreczek, pow. śremski (M. Janowski); **7.01** – 12 os., Karmin, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **7.01** – 2 os., **14.01** – 4 os., **18.01** – 2 os., zb. Wonieść, pow. kościański (J. Stępniewski, A. Łakomy); **8.01** – 5 os., Spławie, pow. kościański (P. Sieracki); **14.01** – 8 os., Lubiń, pow. gnieźnieński (S. Kaczorowski); **14.01** – 8 os., stawy Manieczki, pow. śremski (M. Janowski); **14.01** – 2 os., Gocanowo, pow. inowrocławski (P. Wylegała); **15.01** – 13 os., Jez. Powidzkie, Powidz, pow. słupecki (M. Przysański); **16.01** – 7 os., Pleszew (P. Żurawlew); **18.01** – 1 os., Rogoźno, pow. obornicki (G. Dąbrowski); **20.01** – 5 os., Klukowo, pow. złotowski (A. Konopka); **21.01** – 2 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **22.01** – 2 os., Konarzyce pow. śremski (B. Kostka); **25.01** – 3 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (S. Niziński); **27.01** – 2 os., Pianówka, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **28.01** – 2 os., Lusówko, pow. poznański (S. Niziński); **13.12** – 9 os., Gola, pow. jarociński (B. Kostka); **17.12** – 2 os., Jeziorki, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **20.12** – 6 os., Mchy, pow. śremski (B. Kostka); **28.12** – 4 os., Niedźwiady, pow. jarociński (B. Kostka); **29.12** – 1 os., Błękit, pow. złotowski (P. Gała). **Stada: 24.08** – ok. 630 os., **1.09** – 708 os., zb. Wonieść (zalew) (B. Nowak); **2.09** – cn. 500 os., **6.09** – 632 os., **8.09** – 664 os., Sepienko, pow. kościański (B. Nowak); **23.09** – 743 os., Wąsosz, pow. złotowski (A. Konopka); **22.09** – 532 os., Otylin, pow. pilski (W. Plata); **23.09** – 1148 os., Krostkowo, pow. pilski (D. Ostrowski); **23.09** – 795 os., Sepienko (B. Nowak); **2.10** – ok. 1110 os., Grąbkowo, pow. rawicki (J. Ratajczak); **2.10** – ok. 650 os., Konarzyce, pow. rawicki (J. Ratajczak); **6.10** – 862 os., Sepienko (B. Nowak); **11.10** – ok. 1000 os., Roszkowo, pow. kościański (M. Wojtkowiak, K. Wojtkowiak); **12.10** – 825 os., Sitno, pow. bydgoski (A. Dylik); **12.10** – ok. 700 os., Białężyn, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **12.10** – ok. 2300–2500 os., Buntowo, pow. złotowski (A. Konopka); **14.10** – ok. 500 os., Stawnica, pow. złotowski (P. Gała); **17.10** – cn. 595 os., Zawada (A. Dylik); **17.10** – ok. 1500 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzinek); **24.10** – ok. 1000 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzinek); **28.10** – cn. 1250 os., zb. Wonieść (zalew) (Sz. Kaczmarek).

Ostrygojad *Haematopus ostralegus* (W)

25.09, 4 i 6.10 – 1 os., zb. Szałe, pow. kaliski (T. Pietrzak, Z. Hudzia, W. Kania).

Szczudłak *Himantopus himantopus* (W)

Lęgi: 11 i 12.05 – 1 para z gniazdem, Żabikowo, pow. średzki (M. Szajda). **Pozostałe: 22–29.04** – 1 ♂, Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał i inni); **5.05** – 1 ♂ i 1 ♀, Zgliniec, pow. kościański (W. Michalak i inni); **3–10.10** – 1 imm., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudziona, K. Drab); **24.10–18.11** – 1 imm. (zapewne ten sam co na stawach Ostrówek), stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudziona i inni).

Cztery stwierdzenia tego gatunku w jednym roku, w tym drugi przypadek lęgu (Szajda & Książkiewicz 2013), zwiększają liczbę obserwacji szczudłaka do 12 w regionie. Od roku 2013 tylko lęgi szczudłaków podlegają weryfikacji przez Komisję Faunistyczną (2013).

Szablodziób *Recurvirostra avosetta* (W)

Lęgi: 2.05–9.08 – 1 para z 4 pull., Borówko, pow. poznański (R. Łukasik, B. Krąkowski, S. Niziński); **16.05–22.07** – 1 para z 3 pull., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab i inni). **Pozostałe: 6.04** – 3 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (M. Kujawa); **24.04** – 2 os., Żukowo, pow. obornicki (S. Odrzykoski i inni); **27.05** – 1 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **5.08** – 1 ad. i 3 juv. (zaobrączkowane w Rosku), stawy Tymieniec, pow. kaliski (T. Pietrzak).

W roku 2012 zanotowano pierwsze stwierdzenia lęgów tego gatunku w regionie – i to od razu na dwóch stanowiskach (Krąkowski & Drab 2013).

Sieweczka obroźna *Charadrius hiaticula* (L, XI–III¹, cn. 10)

Stada: 4.05 – 11 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (P. Szymański, M. Tobółka); **11.09** – 11 os., stawy Żukowo (J. Wyrwał); **26.09** – 27 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudziona); **3.10** – 25 os., stawy Ostrówek (K. Drab, B. Rudziona).

Siewka złota *Pluvialis apricaria* (XII–II, V–VII, cn. 500)

XII–II: 1.01 – 32 os., **6.01** – 78 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (M. Blank, T. Blank); **11.01** – ok. 200 os., stawy Ślesin (B. Rudziona); **14.01** – 76 os., stawy Zgliniec, pow. kościański (J. Stępniewski); **26.02** – ok. 40–50 os., stawy w Antoninach, pow. chodzieski (W. Plata); **3.12** – ok. 130 os., Gola, pow. jarociński (B. Kostka); **6.12** – 8 os., Żelgniewo, pow. pilski (W. Plata). **Stada: 4.03** – ok. 700 os., stawy Grzybno, pow. śremski (S. Niziński); **14.03** – 783 os., zb. Wonieść, pow. kościański (A. Łakomy); **16.03** – ok. 1000 os., Przemęt, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **16.03** – ok. 600 os., Trzebosz, pow. rawicki (J. Ratajczak); **17.03** – ok. 1000 os., Sokołowo Budzyńskie, pow. chodzieski (D. Leligdowicz); **18.03** – ok. 1700 os., Sokołowo Budzyńskie (W. Plata); **18.03** – ok. 1500–2000 os., Chaławy/Manieczki, pow. śremski (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **21.03** – ok. 500 os., Przemęt (Sz. Kaczmarek); **25.03** – 634 os., Krukówko, pow. nakielski (M. Blank, T. Blank); **26.03** – ok. 600–700 os., Sokołowo Budzyńskie (G. Dąbrowski); **31.03** – ok. 1000 os., Wonieść/Karmin, pow. kościański (M. Tobółka, K. Żołnierowicz); **9.04** – ok. 2700–3000 os., Piotrowo/Brodnica, pow. śremski (M. Janowski, T. Janowski); **14.04** – ok. 500 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (M. Lange, A. Lange); **15.04** – cn. 1069 os., stawy Manieczki, pow. śremski (M. Janowski); **18.04** – ok. 500 os., Pakosław/Golejewko, pow. rawicki (M. Tobółka); **11.09** – ok. 550–600 os., **12.09** – ok. 500 os., **13.09** – cn. 560 os., **20.09** – ok. 600 os., Karolewo, pow. obornicki (G. Dąbrowski); **21.09** – ok. 1000 os., Złotów (M. Gutowski, D. Ostrowski); **22.09** – ok. 600 os., **23.09** – cn. 826 os., Szoldry/Chaławy, pow. śremski (M. Janowski); **12.10** – ok. 1100–1200 os., **14.10** – ok. 750–850 os., **17.10** – ok. 800–900 os., Buntowo, pow. złotowski (A. Konopka); **17.10** – ok. 500 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudziona); **23.10** – ok. 600 os., Podróżna, pow. złotowski (D. Ostrowski, M. Gutowski); **24.10** – ok. 700 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudziona); **27.10** – cn. 512 os., Manieczki (M. Janowski); **27.10** – ok. 830 os., Jędrzejewo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (D. Kujawa, A. Kasprzak); **31.10** – ok. 600 os., Mościska, pow. pilski (W. Plata); **2.11** – ok. 800 os., stawy Antoniny (B. Rudziona); **11.11** – ok. 1850–1950 os., stawy Antoniny (M. Plata, W. Plata); **24.11** – ok. 1700–1800 os., stawy Antoniny (D. Ostrowski, S. Grochowska).

Siewnica *Pluvialis squatarola* (XI–VII, cn. 5)

XI–VII: 1–3.05 – 1 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, G. Dąbrowski); **2.05** – 1 ad., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (P. Szymański); **20.05** – 1 os., zb. Wonieść (zalew) (W. Michalak i inni); **29.07** – 1 ad., Byszewice, pow. pilski (W. Plata); **2.11** – 4 os., **11.11** – 2 os., **17.11** – 4 os.,

stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionaek, M. Plata, W. Plata); **4.11** – 3 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **18.11** – 1 os., stawy Manieczki, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **3.12** – 1 os., Gola, pow. jarociński (B. Kostka). **Stada:** **26.09** – 15 os., **3.10** – 25 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionaek, K. Drab); **7.10** – 48 os., stawy Ostrówek (M. Blank i inni); **10.10** – 8 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionaek); **14.10** – 20 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (W. Plata); **17.10** – 15 os., stawy Smogulec (B. Rudzionaek); **27.10** – 5 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Lange); **28.10** – 25 os., stawy Smogulec (W. Plata); **28.10** – 9 os., stawy Antoniny (W. Plata); **31.10** – 5 os., stawy Antoniny (B. Rudzionaek); **1.11** – 20 os., stawy Smogulec (M. Radziszewski); **2.11** – 23 os., **7.11** – 29 os., **17.11** – 13 os., stawy Smogulec (B. Rudzionaek); **18.11** – 12 os., stawy Smogulec (W. Plata, D. Ostrowski).

Czajka towarzyska *Vanellus gregarius* (W)

29 i **30.09** – 1 os., Kalinowa, pow. sieradzki (T. Pietrzak, I. Odrzykoski, S. Odrzykoski).

Dziesiąte stwierdzenie tego gatunku w regionie (Żurawlew & Radziszewski 2013b).

Czajka *Vanellus vanellus* (XII–I, cn. 1000)

XII–I: **1.01** – 3 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (M. Lange, A. Lange); **3.01** – 2 os., Objezierze, pow. obornicki (P. Szymański); **6.01** – ok. 50 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (M. Blank, T. Blank); **11.01** – ok. 40 os., stawy Ślesin (B. Rudzionaek); **14** i **15.01** – 6 os., Konstantynowo/Grzybno, pow. śremski (M. Janowski); **15.01** – 24 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **19.01** – 1 os., Wargowo, pow. obornicki (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **24.01** – 1 os., Grzybno (M. Janowski); **26.01** – 1 os., Mchy, pow. śremski (B. Kostka); **1.12** – 1 os., Poznań–Morasko (S. Karpicki); **3.12** – 24 os., Gola, pow. jarociński (B. Kostka); **6.12** – 14 os., Żelgniewo, pow. pilski (W. Plata); **28.12** – 2 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (N. Dudziak). **Stada:** **6.03** – ok. 1100 os., Trzebosz, pow. rawicki (J. Ratajczak); **11.03** – ok. 2000 os., Popowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **30.06** – ok. 1200–1300 os., Ślesin, pow. nakielski (D. Ostrowski, M., Gutowski); **2.07** – ok. 1000 os., Heliodorowo, pow. chodzieski (B. Rudzionaek); **5.07** – ok. 1000 os., **9.07** – ok. 1500 os., **28.07** – ok. 1000 os., Rosko, pow. czarnkowsko–trzcianecki (K. Drab); **10.07** – ok. 1000 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionaek); **7.08** – ok. 1000 os., Żelazno, pow. pilski (B. Rudzionaek); **8.08** – ok. 1500 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (B. Rudzionaek); **2.09** – ok. 1500 os., Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Lange); **4.09** – ok. 950–1100 os., Białężyn, pow. czarnkowsko–trzcianecki (G. Dąbrowski); **4.09** – ok. 1900 os., **12.09** – ok. 1100 os., **21.09** – ok. 2300 os., Dolnik, pow. złotowski (M. Gutowski, D. Ostrowski); **10.09** – ok. 1150 os., stawy Dębica–Kocięba, pow. ostrowski (M. Radziszewski, M. Antczak); **11.09** – ok. 1000 os., Jaraczewo, pow. pilski (D. Ostrowski); **11.09** – ok. 1800–2000 os., **12.09** – ok. 1300 os., **14.09** – ok. 2000 os., **20.09** – ok. 1800 os., **28.09** – ok. 1700 os., Karolewo/Sokołowo Budzyńskie, pow. obornicki (G. Dąbrowski); **21.09** – ok. 1000 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionaek); **21.09** – ok. 2300 os., Złotów (M. Gutowski, D. Ostrowski); **22** i **23.09** – ok. 1100, Szoldry/Chaławy, pow. śremski (M. Janowski); **22.09** – ok. 1100 os., zb. Wonieść (zalew) (B. Nowak); **24.09** – ok. 1100 os., Sławno, pow. czarnkowsko–trzcianecki (D. Kujawa, A. Kasprzak); **25.09** – ok. 2000 os., Jaraczewo, pow. pilski (D. Ostrowski, M. Gutowski); **26.09** – ok. 3000 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionaek); **30.09** – ok. 4200–4500 os., Bartoszkowo, pow. złotowski (W. Plata); **3.10** – ok. 3500 os., stawy Ostrówek (K. Drab, B. Rudzionaek); **7.10** – ok. 5300 os., stawy Ostrówek (T. Blank i inni); **7.10** – cn. 1084 os., Gryżyna, pow. kościański (M. Janowski); **8.10** – ok. 4000 os., Skrzatusz, pow. pilski (M. Gutowski, D. Ostrowski); **10.10** – ok. 6000 os., **17.10** – ok. 2000 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionaek); **12.10** – ok. 3000 os., Białężyn, pow. czarnkowsko–trzcianecki (K. Drab); **24.10** – ok. 1000, stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionaek).

Biegus rdzawy *Calidris canutus* (W)

9.09 – 1 juv., stawy Dębica–Kocięba, pow. ostrowski (M. Antczak, M. Radziszewski); **14.09** – 1 ad. i 1 juv., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionaek).

Piaskowiec *Calidris alba* (W)

25.04 – 1 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionaek); **27.08** – 1 juv., stawy Szczodrzykowo, pow. poznański (M. Wójcik); **9.09** – 2 juv., stawy Dębica–Kocięba, pow. ostrowski (M. Antczak, R. Kaczmarek, M. Radziszewski); **11.09** – 1 juv., Borówko, pow. poznański (M. Wierszycki); **10–13.09** – 2 juv., Szczodrzykowo (S. Karpicki); **14.09** – 1 juv., Szczodrzykowo (M. Wojtkowiak).

Biegus mały *Calidris temminckii* (X–IV, VI, cn. 5)

Stada: **4.05** – 11 os., Żukowo, pow. obornicki (P. Szymański, M. Tobółka); **4.05** – 5 os., zb. Wo-

nieść (zalew), pow. kościański (B. Nowak); **5.05** – 8 os., stawy Żukowo (J. Wyrwał, P. Szymański); **6.05** – 6 os., Żabikowo, pow. średzki (M. Giertych); **9.05** – 17 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionic); **12.05** – 7 os., Grzybno, pow. śremski (B. Nowak i inni); **13.05** – 13 os., Inowrocław (M. Radziszewski).

Biegus arktyczny *Calidris melanotos* (W)

17.09 – 1 juv., Michalin, pow. nakielski (A. Dylík); **21.09** – 1 juv., zb. Jutrosin, pow. rawicki (P. Szymański); **26.09** – 1 juv., zb. Szałe, pow. kaliski (T. Pietrzak).

Trzy nowe obserwacje zwiększają liczbę stwierdzeń tego gatunku w regionie do siedmiu (Żurawlew & Radziszewski 2013b).

Biegus krzywodzioby *Calidris ferruginea* (X–VI, cn. 5)

X–VI: 29.04 – 1 os., **1 i 3.05** – 2 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **12.05** – 1 os., Grzybno, pow. śremski (B. Nowak i inni). **Stada: 20.07** – 6 os., Borówko, pow. poznański (R. Łukasik); **1.09** – 11 os., Żukowo (S. Karpicki); **2–6.09** – 8 juv., Żukowo (J. Wyrwał, G. Dąbrowski).

Biegus zmienny *Calidris alpina* (XII–III, cn. 50)

XII–III: 21.03 – 3 os., Błocko, pow. wolsztyński (Sz. Kaczmarek); **24 i 25.03** – 1 os., stawy Grzybno, pow. śremski (S. Niziński, M. Janowski); **28.03** – 2 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (W. Bagiński, M. Radziszewski); **28.03** – 3 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionic). **Stada: 14 i 26.09** – ok. 60 os., **3.10** – ok. 150 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionic i inni); **7.10** – 112 os., stawy Ostrówek (M. Blank i inni); **10.10** – ok. 200 os., **17.10** – ok. 50 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionic i inni); **24.10** – ok. 70 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionic); **28.10** – ok. 60 os., stawy Smogulec (W. Plata); **1.11** – ok. 50 os., stawy Smogulec (M. Radziszewski); **2.11** – ok. 60 os., stawy Smogulec (B. Rudzionic).

Biegus płaskodzioby *Limicola falcinellus* (W)

9.09 – 1 juv., stawy Dębica–Kocięba, pow. ostrowski (M. Antczak).

Batalion *Philomachus pugnax* (L, XII–II, cn. 100)

Stada: 18.03 – 108 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (A. Dylík); **22.03** – ok. 100 os., Szczodrzykowo, pow. poznański (T. Kaczmarek); **7.04** – ok. 200 os., zb. Jutrosin, pow. rawicki (A. Kuźnia); **26.04** – ok. 150 os., Żukowo, pow. obornicki (S. Odrzykoski); **2.05** – ok. 300 os., Trzebicz, pow. strzelecko–drezdenecki (M. Barcz); **2.05** – ok. 100 os., Żukowo (J. Wyrwał); **2.07** – ok. 130 os., Heliodorowo, pow. chodzieski (B. Rudzionic); **10.07** – ok. 100 os., **20.07** – ok. 120 os., **27.07** – ok. 250 os., **8.08** – ok. 100 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (B. Rudzionic, K. Drab).

Bekasik *Lymnocyptes minimus* (W)

18 i 25.03 – po 1 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **24.03** – 1 os., Sokołowo Budzyńskie, pow. chodzieski (D. Leligdowicz); **1.04** – 2 os., Żukowo (J. Wyrwał); **5.04** – 1 os., Słupy, pow. nakielski (W. Plata); **9.04** – 1 os., Żukowo (J. Wyrwał); **11.04** – 1 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (B. Rudzionic); **11.04** – 1 os. zb. Wonieść (staw nr 1), pow. leszczyński (J. Stępniewski); **14.04** – 1 os., Żukowo (J. Wyrwał); **15.04** – 1 os., **17.04** – 3 os., Rosko, pow. czarnkowsko–trzcianecki (K. Drab); **23.09** – 1 os., Sepienko, pow. kościański (B. Nowak); **28.09** – 1 os., Bronisławki, pow. pilski (S. Odrzykoski); **29.09** – 1 os., Zawada, pow. bydgoski (A. Dylík); **16.10** – 6 os., Gumnowice, pow. nakielski (P. Szymański); **17.10** – 1 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (J. Stępniewski); **23.10** – 3 os., Cieśle, pow. obornicki (J. Dąbrowski); **24.10** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionic); **26.10** – 1 os., Żukowo (J. Wyrwał); **16.11** – 1 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (R. Szerafiński, J. Czarnowski); **24.11** – 1 os., **26.11** – 2 os., Cieśle (J. Dąbrowski); **31.12** – 1 os., Żukowo (P. Szymański).

Kszyk *Gallinago gallinago* (XII–II, cn. 50)

Stada: 14.07 – ok. 60 os., Strzelczyki, pow. chodzieski (S. Niziński, D. Niedbała); **27.07** – ok. 200 os., **28.07** – ok. 60 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (B. Rudzionic, S. Niziński); **28.07** – ok. 150 os., Rosko, pow. czarnkowsko–trzcianecki (K. Drab); **22 i 23.08** – ok. 50 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **29.08** – ok. 50 os., Cieśle, pow. obornicki (J. Dąbrowski); **23.09** – ok. 70 os., Sepienko, pow. kościański (B. Nowak); **26.09** – ok. 100 os., **3.10** – ok. 155 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionic); **14.10** – ok. 200 os., **24.10** – ok. 370 os., **28.10** – 133 os., **31.10** – ok. 100 os., **11.11** – ok. 80 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (W. Plata, K. Drab, B. Rudzionic).

Dubelt *Gallinago media* (W)

3.05 – 3 os., Golina, pow. koniński (S. Mielczarek); **11.05** – 1 os., zb. Wonieść (zalew), pow. ko-

ściański (P. Szymański); **12.05** – 1 os., Żabikowo, pow. średzki (M. Szajda i inni); **19.10** – 1 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Słonka *Scolopax rusticola* (X–II, cn. 5)

X–II: 2.01 – 1 os., Powodowo, pow. wolsztyński (R. Hybsz); **9.01** – 1 os., Młynki, pow. nakielski (M. Kujawa); **23.01** – 1 os., Leśnictwo Lubowo, pow. szamotulski (D. Kujawa); **25.01** – 1 os., Leśniczówka Błota, pow. międzychodzki (P. Wylegała, W. Trawiński); **5.02** – 1 os., Poznań–Naramowice (P. Szymański); **10** i **11.02** – 1 os., Leśnictwo Lubowo (D. Kujawa); **11.02** – 1 os., Leśnictwo Smolnica, pow. szamotulski (D. Kujawa); **18.02** – 1 os., Borowy Młyn, pow. międzychodzki (P. Wylegała); **19.02** – 1 os., jez. Kubek, pow. międzychodzki (P. Wylegała); **20.10** – 1 os., Poznań, Wzgórze św. Wojciecha (S. Niziński); **26.10** – 1 os., Witkówki, pow. kościański (B. Nowak); **30.10** – szczytka 1 os., Poznań–Śródka (B. Nowak); **8.12** – 1 os., Snowidowo, pow. grodzki (P. Kokociński); **8.12** – 1 os., Rogoźno, Las Olszyna, pow. obornicki (A. Lange); **8.12** – 1 os., Krępsko, pow. pilski (D. Ostrowski, M. Gutowski); **11.12** – 2 os., jez. Kubek (P. Wylegała); **11.12** – 1 os., Leśnictwo Olszyna, pow. obornicki (A. Lange); **18.12** – 1 os. martwy (rozbił się o ekran akustyczny), Poznań–Śródka (B. Nowak).

Rycyk *Limosa limosa* (W)

Lęgi: 18.04 – 3 pary, Gulcz, pow. czarnkowsko–trzcianecki (K. Drab). **Pozostałe: 16.03** – 1 os., Raczycy, pow. ostrowski (M. Antczak i inni); **20.03** – 3 os., Wola Podłęzna, pow. koniński (S. Mielczarek); **26.03** – 1 os., Objezierze, pow. obornicki (P. Szymański); **26.03** – 34 os., **27.03** – 26 os., Konin–Grójec (R. Adamski); **6.04** – 10 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzinek); **7.04** – 12 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (A. Dylík); **9.04** – 1 os., Zagórz, pow. słupecki (M. Przystański); **10.04** – 1 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (P. Szymański); **11.04** – 14 os., stawy Ślesin (B. Rudzinek); **25.04** – 10 os., stawy Ostrówek (K. Drab, B. Rudzinek); **26.04** – 2 os., stawy Ślesin (M. Przystański); **27.04** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (P. Szymański); **12.05** – 2 os., Odolanów, pow. ostrowski (M. Antczak i inni); **19.05** – 1 os., stawy Dębica–Kocięba, pow. ostrowski (S. Niziński, D. Niedbała); **12.06** – 1 os., Strzelce, pow. chodzieski (S. Niziński); **19–21.07** – 2 os., **25.07** – 1 os., **9.08** – 2 os., Byszewice, pow. pilski (W. Plata); **3.08** – 1 os., Borówko, pow. poznański (S. Niziński); **8.08** – 3 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (B. Rudzinek); **9.08** – 1 os., stawy Ślesin (D. Kilon, R. Szerafiński); **22–27.08** i **1.09** – 1 juv., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, S. Karpicki); **26.09** i **3.10** – 1 os., stawy Ostrówek (B. Rudzinek); **7.10** – 1 os., stawy Ostrówek (M. Blank i inni);

Szlamik *Limosa lapponica* (W)

28.07 – 1 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (S. Niziński); **8.09** – 1 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (B. Nowak); **9** i **10.09** – 1 juv., stawy Dębica–Kocięba, pow. ostrowski (M. Antczak, M. Radziszewski, R. Kaczmarek); **26.10** – 1 juv., stawy Objezierze, pow. obornicki (M. Antczak i inni).

Kulik mniejszy *Numenius phaeopus* (W)

13.04 – 3 os., **17.04** – 2 os., Rosko, pow. czarnkowsko–trzcianecki (K. Drab); **14.04** – 18 os., Borówko, pow. poznański (M. Białek, B. Krąkowski); **18.04** – 1 os., zb. Wonieść (staw nr 1), pow. leszczyński (J. Stępniewski); **18.04** – 1 os., Sierpówko, pow. szamotulski (P. Wylegała); **20.04–14.05** – prawdopodobnie ten sam 1 os., Objezierze/Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał i inni); **26.04** – 2 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (M. Przystański); **11.05** – 1 os. (głos), Ostrów Wlkp. (M. Antczak, P. Szymański, M. Tobółka); **5.07** – 1 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak); **14.07** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (D. Niedbała, S. Niziński); **20.07** – 2 os., Żukowo (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **21.07** – 1 os., stawy Zgliniec, pow. kościański (S. Kuźniak, P. Szymański); **28.07** – 1 os., Żukowo (P. Szymański); **1.08** – 1 os., Czempień (B. Nowak, M. Janowski); **2.08** – 1 os., Rosko (K. Drab); **7.08** – 1 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzinek); **8.09** – 1 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (B. Nowak).

Kulik wielki *Numenius arquata* (XII–II, cn. 20)

XII–II: 6.01 – 1 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (M. Lange, A. Lange); **1.12** – 1 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał). **Stada: 28.07** – 21 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (S. Niziński).

Brodziczek śniady *Tringa erythropus* (XI–III, cn. 20)

XI–III: 21.03 – 1 ad., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzinek). **Stada: 26.04** – 20 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (M. Przystański); **11.07** – 40 os., Raczycy, pow. ostrowski (M. Antczak, P. Szymański, J. Woźna); **29.08** – 23 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **18.09** – 27 os., **29.09** – 21 os., Zawada, pow. bydgoski (A. Dylík, W. Bagiński); **3.10** – ok. 50 os., stawy Ostrówek, pow.

pilski (K. Drab, B. Rudzioniczek); **3.10** – 20 os., stawy Występ, pow. nakielski (W. Bagiński); **6.10** – 23 os., stawy Występ (M. Blank i inni); **7.10** – 29 os., stawy Ostrówek (M. Blank i inni); **10.10** – 25 os., stawy Ostrówek (B. Rudzioniczek); **14.10** – 42 os., **17.10** – ok. 40 os., **24.10** – 41 os., **28.10** – 22 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (W. Plata, B. Rudzioniczek, K. Drab); **1** i **2.11** – 20 os., stawy Smogulec (M. Radziszewski, B. Rudzioniczek).

Krwawodziób *Tringa totanus* (XI–II, cn. 20)

Stada: **22.04** – 20 os., Trzebiec, pow. strzelecko–drezdenecki (M. Barcz); **3.06** – 38 os., stawy Miłostaw, pow. wrzesiński (M. Przysański).

Brodziec pławny *Tringa stagnatilis* (W)

28 i **29.04** – 1 ad., Żukowo, pow. obornicki (S. Karpicki i inni); **5.05** – 1 ad., stawy Zgliniec, pow. kościański (B. Nowak); **9.06** – 1 os., Żukowo (J. Wyrwał); **8–12.08** – 1 juv., Borówko, pow. poznański (M. Białek, M. Wierszycki, S. Niziński); **14.09** – 1 juv., Zb. Pakoski, Krzyżanna, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Kwokacz *Tringa nebularia* (XI–IV¹, cn. 30)

XI–IV¹: **25.03** – 1 os., Konstantynowo/Grzybno, pow. śremski (M. Janowski); **9.04** – 1 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **1** i **2.11** – 1 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (M. Radziszewski, B. Rudzioniczek).

Samotnik *Tringa ochropus* (XII–II, cn. 10)

XII–II: **1.01** – 4 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (M. Blank, T. Blank); **4.01** – 2 os., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **15.01** – 4 os., **18.01** – 1 os., stawy Ślesin (A. Dylík); **5** i **12.02** – 1 os., Poznań–Naramowice (P. Szymański, K. Deoniziak); **10.02** – 1 os., kanał zrzutowy Elektrowni Konin (S. Mielczarek).

Łączak *Tringa glareola* (X–IV¹, cn. 100)

X–IV¹: **9.04** – 7 os., stawy Miłostaw, pow. wrzesiński (M. Przysański); **3** i **10.10** – 1 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzioniczek); **7.10** – 1 os., stawy Ostrówek (M. Blank i inni). **Stada:** **28.04** i **1.05** – po ok. 120 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **2.07** – ok. 200 os., **10.07** – ok. 100 os., Ludwikowo, pow. nakielski (B. Rudzioniczek); **5.07** – ok. 200 os., **9.07** – ok. 100 os., Rosko, pow. czarnkowsko–trzcianecki (K. Drab); **27.07** – ok. 100 os., **8.08** – ok. 250 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (B. Rudzioniczek); **29.07** – ok. 100 os., Byszewice, pow. pilski (W. Plata).

Kamusznik *Arenaria interpres* (W)

23.09 – 1 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **24** i **28.10** – 1 juv., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzioniczek, W. Plata).

Płatkonóg sztyldzioby *Phalaropus lobatus* (W)

28.06 – 1 os., zb. Jutrosin, pow. rawicki (A. Kuźnia).

Płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius* (W)

8.08 – 1 ad., stawy Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski, P. Kaczorowski).
Czwarte stwierdzenie gatunku w regionie (Żurawlew & Radziszewski 2012).

Wydrzyk ostrosterny *Stercorarius parasiticus* (W)

16.04 – 1 juv., odmiana ciemna, Dąbrowa Duża, pow. koniński (S. Odrzykoski); **21.07** – 1 ad., Jez. Witosławskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski, S. Kuźniak, P. Szymański).

Orlica *Larus ichthyaetus* (W)

23.10–4.11 – 1 imm. (1. zima), stawy Objezierze, pow. obornicki (P. Szymański i inni); **17.11** – 1 imm. (1. zima), Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki, S. Niziński).

Są to odpowiednio 12. i 13. stwierdzenia tej mewy w Wielkopolsce (Żurawlew & Radziszewski 2013b).

Mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus* (W)

Łęgi: **14.04** – 1 ad. (M. Białek, B. Krąkowski), **26.04** – 2 pary (P. Wylegała), **2**, **5** i **26.05** – 2 ad. i 1 subad. (S. Karpicki), **12.05** – 1 para (B. Nowak i inni); **16.05** – 2 pary lęgowe (1 ad. był mieszańcem śmieszki i mewy czarnogłowej), **18.05** – 3 ad. (M. Przysański), żwirownia Borówko, pow. poznański (B. Krąkowski); **05** i **06** – 2 pary, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek). **Pozostałe:** **4** i **6.02** – 1 imm. (2. zima), Poznań, Ostrów Tumski (S. Karpicki, M. Przysański); **6.04** – 1 ad., Jez. Witosławskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **9.04** – 2 ad., stawy Żukowo/Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **15.04** – 1 subad., Stobno, pow. czarnkowsko–trzcianecki (M. Gutowski, D. Ostrowski); **19.04** – 2 ad., stawy Miłostaw, pow. wrzesiński (J. Stępniewski); **28.04** – 1 imm.

(1. wiosna), Żukowo, pow. obornicki (S. Karpicki); **30.04** – 1 subad., Żukowo (P. Wylegała, A. Kaspzak); **12.05** – 1 imm. (1. wiosna), stawy Dębница–Kocięba, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **12.05** – 1 ad., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **14.05** – 1 ad. (w kolonii śmieszek), stawy Dębница–Kocięba (M. Antczak); **2.07** – 1 subad., Jez. Pakoskie, Głogówiec, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski); **7, 10 i 27.07** – 1 subad., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **7.08** – 1 juv., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionek); **7.08** – 1 juv., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **26.08** – 1 juv., stawy Smogulec (B. Rudzionek); **9.09** – 1 juv./imm., stawy Trzcieliny (M. Radziszewski, M. Antczak); **20.09** – 1 ad., Konin (B. Nowak); **26.10** – 1 imm. (2. zima), stawy Żukowo (J. Wyrwał).

W roku 2012 wykryto trzecie stanowisko lęgowe tej mewy w regionie (Żurawlew & Radziszewski 2013b).

Mewa mała *Hydrocoloeus minutus* (L, X–III, cn. 50)

X–III: 7.10 – 1 imm. (1. zima), stawy Ostrówek, pow. pilski (M. Blank i inni); **26.10** – 1 ad., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **30.10** – 1 imm. (1. zima), Zgliniec, pow. kościański (P. Szymański); **30.11** – 1 ad., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (S. Kuźniak, P. Szymański). **Stada: 22.04** – ok. 110 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał, R. Kubacki); **26.04** – ok. 60 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (S. Odrzykoski).

Śmieszka *Chroicocephalus ridibundus* (cn. 3000)

8.01 – ok. 3000 os., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Niziński); **9.02** – ok. 3000 os., Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **17.10** – ok. 3500 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionek); **24.10** – ok. 3000 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionek).

Mewa siwa *Larus canus* (L, cn. 200)

Lęgi: 29.05 – 1 para, stawy Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **31.05** – 2 pary, stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **05 i 06** – 10 par, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek). **Stada: 6.01** – ok. 250 os., Jez. Kaliszańskie, pow. wągrowiecki (W. Plata); **4.02** – ok. 345 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **14.12** – ok. 210 os., zbiornik wstępnego schładzania Elektrowni Konin (S. Mielczarek); **29.12** – ok. 210 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek).

Mewa żółtonoga *Larus fuscus fuscus* (W)

14.01 – 1 ad., Kleczew, pow. koniński (S. Mielczarek, A. Winiecki); **24 i 28.01** – 1 ad., **30.01** – 2 ad., **4.02** – 2 ad., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek, J. Grzybek); **18.03** – 1 ad., Jez. Rogozińskie, pow. obornicki (D. Leligdowicz); **22.03** – 1 ad., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **29.03** – 4 ad., Giebnia, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **1.04** – 1 ad., Maryniec, pow. złotowski (W. Plata); **1.04** – 1 ad., Żukowo, pow. obornicki (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **2.04** – 21 ad., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Matysiak); **3.04** – 1 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **5.04** – 3 ad., **7.04** – 9 ad., **8.04** – 5 ad., stawy Trzcieliny (R. Kaczmarek); **8.04** – 7 ad., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (P. Szymański); **14 i 15.04** – 2 ad., Dębница, pow. ostrowski (M. Antczak); **17 i 18.04** – po 1 ad., stawy Trzcieliny (R. Kaczmarek); **19.04** – 1 ad., stawy Miłosław, pow. wrzesiński (J. Stępniewski); **30.04 i 1.05** – po 1 ad., stawy Żukowo (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski, J. Wyrwał); **3.05** – 1 imm. (3. rok), stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **16.05** – 1 ad., zb. Wonieść (staw nr 1), pow. leszczyński (J. Stępniewski); **2.06** – 1 ad., stawy Żukowo (J. Wyrwał, T. Skorupka); **13.07** – 1 ad., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **12.09** – 1 imm. (2. rok), Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **25.09** – 1 ad., Jez. Kaliszańskie, pow. wągrowiecki (G. Dąbrowski); **27.09** – 1 ad., stawy Trzcieliny (R. Kaczmarek); **29.09** – 1 ad., Jez. Kierskie, Poznań (S. Karpicki); **3 i 9.10** – po 1 ad., **17.10** – 2 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **27.10** – 1 ad., stawy Objezierze (G. Dąbrowski); **30.10** – 1 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **11.11** – 2 ad., Jez. Kierskie (P. Szymański); **13.11** – 1 ad., stawy Trzcieliny (M. Antczak, P. Szymański); **30.11** – 1 imm. (2. rok), Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **8.12** – 2 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek).

Mewa żółtonoga *Larus fuscus graellsii/intermedius/heuglini* (W)

7, 13, 25 i 26.01 – po 1 ad., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **22.01** – 1 ad., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **7.02** – 1 ad., Poznań, Ostrów Tumski (B. Nowak); **19–22.02** – 1 ad., **6, 8 i 9.03** – 1 ad., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **20.03** – 1 subad., **29.03** – 1 ad., Giebnia, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **3.04** – 1 ad., Jez. Wiecanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **18.08** – 1 imm. (2 rok.), Suchy Las, pow. poznański (S. Karpicki); **21.08** – 1 ad., Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **28.08** – 1 ad., Markowice, pow. mogileński (M. Radziszewski); **1.09**

– 1 ad., Suchy Las (S. Karpicki); **27.10** – 1 ad., Jez. Kierskie, Poznań (P. Szymański); **27.10** – 1 ad., Suchy Las (S. Karpicki); **31.10** – 1 ad., Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **3.11** – 1 ad., Suchy Las (S. Karpicki); **7** i **25.11** – po 1 ad., Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **1, 28, 29** i **31.12** – po 1 ad., Suchy Las (S. Karpicki); **27** i **28.12** – 1 ad., Jez. Maltańskie (S. Karpicki).

Mewa żółtonoga *Larus fuscus* (W)

8.01 – 1 imm. (2. rok), Jez. Maltańskie, Poznań (S. Niziński); **26.01** – 1 imm. (2. rok), Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **21.02** – 1 imm., **8.03** – 1 imm. (2. rok), Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **2.06** – 1 imm. (2. rok), stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, T. Skorupka); **21.08** – 1 juv., Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **20.09** – 1 juv., Konin (B. Nowak); **22.09** – 1 juv., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (B. Nowak); **5.10** – 1 juv., Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **10.10** – 1 juv., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzinek); **12.10** – 2 juv., Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **13, 27** i **31.10** – 1 juv., Suchy Las, pow. poznański (S. Karpicki); **17.10** – 2 juv., stawy Ostrówek (B. Rudzinek); **24.10** – 2 juv., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzinek); **26.10** – 1 juv., Giebnia, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **27.10** – 1 juv., Jez. Kierskie, Poznań (P. Szymański); **28.10** – 2 juv., stawy Smogulec (W. Plata); **28.10** – 1 imm., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Antczak); **1.11** – 1 juv., stawy Smogulec (M. Radziszewski); **2.11** – 7 juv., **7.11** – 4 juv., stawy Smogulec (B. Rudzinek); **3.11** – 1 juv., Suchy Las, pow. poznański (S. Karpicki); **3, 7, 9, 18, 19, 22–25** i **27.11** – 1 juv., Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **9.11** – 1 juv., stawy Smogulec (W. Plata); **9** i **11.11** – 1 juv., stawy Objezierze (J. Wyrwał, P. Szymański); **11.11** – 2 juv., Jez. Kierskie (P. Szymański); **13.11** – 2 juv., stawy Trzcieliny (M. Antczak, P. Szymański); **17.11** – 2 juv., Jez. Maltańskie (S. Karpicki, S. Niziński); **18.11** – 2 juv., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **23.11** – 1 juv., Jez. Maltańskie (M. Cymbała); **25.11** – 1 juv., Jez. Miejskie, Międzychód (P. Wylegała); **30.11** – 2 juv., Jez. Maltańskie (M. Cymbała); **15.12** – 3 juv., Suchy Las (S. Karpicki); **22, 25** i **28.12** – 1 juv., Jez. Maltańskie (S. Karpicki).

Mewa srebrzysta *Larus argentatus* (L, cn. 300)

Lęgi: 05 i **06** – pośród 15 par gniazdujących dużych mew 3 ad. oznaczono jako mewy srebrzyste, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek). **Stada: 14.01** – ok. 1850 os., Kleczew, pow. koniński (S. Mielczarek, A. Winiecki); **15.01** – ok. 1450 os., Zb. Pakoski, Dobieszewice, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **15.01** – 913 os., Jez. Powidzkie, Powidz, pow. słupecki (M. Przystański); **24.01** – ok. 1865 os., **4.02** – ok. 2150 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **26.01** – ok. 320 os., **18–25.02** – ok. 1000–1200 os., **29.02** – ok. 1960 os., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **27.02** – ok. 1850 os., Kleczew (S. Mielczarek, A. Winiecki); **29.02** – ok. 1250 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **12.03** – ok. 900 os., **20.03** – ok. 500 os., Giebnia, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **30.08** – 647 os., **17.09** – 382 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **8.12** – ok. 965 os., **12.12** – ok. 1150 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **14.12** – ok. 445 os., zbiornik wstępnego schładzania Elektrowni Konin (S. Mielczarek); **15.12** – cn. 350 os., Jez. Kierskie, Poznań (S. Niziński); **29.12** – ok. 1450 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek).

Mewa białogłowa *Larus cachinnans* (L, cn. 300)

Lęgi: 05 i **06** – pośród 15 par lęgowych dużych mew, 15 ad. oznaczono jako mewy białogłowe, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek). **Stada: 15.01** – ok. 950 os., Zb. Pakoski, Dobieszewice, pow. inowrocławski (M. Radziszewski).

Duże mewy z kompleksu *Larus argentatus* (L, cn. 300)

Lęgi: 05 i **06** – pośród 15 par gniazdujących dużych mew, poza mewami srebrzystymi i białogłowymi, gniazdowały tam cn. 2 ad. będące ich mieszańcami, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek). **Stada: 26.10** – ok. 1000 os., Giebnia, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **10.11** – ok. 1000 os., Giebnia (A. Dylík); **26.11** – ok. 450–480 os., Jez. Miejskie, Międzychód (P. Wylegała).

Mewa siodłata *Larus marinus* (W)

3.01 – 1 ad., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **14.01** – 2 ad., Kleczew, pow. koniński (S. Mielczarek, A. Winiecki); **15.01** – 2 ad. i 1 subad., Zb. Pakoski, Dobieszewice, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **16.01** – 1 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **20.01** – 2 ad., **23.01** – 1 ad., Jez. Gosławskie (M. Radziszewski); **24.01** – 3 ad., **28.01** – 2 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek, J. Grzybek); **30.01** – 3 ad., **4** i **8.02** – po 1 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **11.02** – 7 ad. i 3 imm., Kleczew (S. Mielczarek, A. Winiecki); **18.02** – 2 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **19, 27, 29.02** i **1.03** – 1 ad., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **27.02** – 3 ad., Kleczew (S. Mielczarek, A. Winiecki); **29.02** – 3 ad., **6.03** – 1 ad. i 1 subad., **9.03** – 1 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek, A. Winiecki);

12 i 20.03 – 1 imm. (3. rok), Giebnią, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **16.03** – 1 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **23.10** – 1 ad., stawy Gosławice (S. Mielczarek); **26.10** – 1 ad., Giebnią (M. Radziszewski); **31.10** – 1 ad., stawy Gosławice (S. Mielczarek); **10.11** – 2 ad., Giebnią (A. Dylík); **14.11** – 1 ad., stawy Gosławice (S. Mielczarek); **18.11** – 1 ad., Zb. Pakoski, Głógówiec, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **2.12** – 1 juv., Jez. Chrzypskie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **14.12** – 1 ad., zbiornik wstępnego schładzania Elektrowni Konin (S. Mielczarek); **29.12** – 1 ad., Jez. Żnińskie Duże, pow. żniński (M. Lange, A. Lange); **29.12** – 2 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek).

Mewa trójpalczasta *Rissa tridactyla* (W)

14.01 – 1 ad., stawy Zgliniec, pow. kościański (J. Stępniewski); **11.11** – 1 juv./imm., Szamocin, pow. chodzieski (W. Plata, M. Plata); **13.11** – 1 juv./imm., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Antczak, P. Szymański); **15.11** – 1 imm., stawy Występ, pow. nakielski (J. Czarnowski); **25.11** – 1 juv./imm., Jez. Bytyńskie, pow. szamotulski (P. Szymański).

Wcześniej w regionie zanotowana 19 razy (Żurawlew & Radziszewski 2013b).

Rybitwa wielkodzioba *Hydroprogne caspia* (W)

9.04 – 3 ad., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (P. Szymański, Sz. Kaczmarek).

Rybitwa rzeczna *Sterna hirundo* (X–IV¹, cn. 30)

X–IV¹: 3 i 12.07 – cn. 60 os., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **20.07** – ok. 80 os., Borówko, pow. poznański (S. Niziński).

Rybitwa białoczelna *Sternula albifrons* (L, IX–IV, cn. 5)

IX–IV: 28.04 – 1 ad., Żukowo, pow. obornicki (P. Szymański, S. Karpicki); **27.09** – 1 juv., Zb. Pakoski, Góra, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida* (L, IX–IV², cn. 10)

Legi: 30.06 – 26 gniazd z jajami i pull., stawy Kiszkowo, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski), **15.07** – cn. 10 par (w tym gniazda wysiadywane), stawy Kiszkowo (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski), **20.07** – ok. 40 os., stawy Kiszkowo (S. Niziński, D. Niedbała); **10, 14 i 20.07** – do 60 os. (ptaki kopulowały i nosiły materiał na gniazda), Lipia Góra, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzinek, S. Niziński). **IX–IV²: 21.04** – 1 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **1.10** – 1 ad., Zb. Pakoski, pow. mogileński (P. Kaczorowski). **Stada: 19.07** – 11 os., Byszewice, pow. pilski (W. Plata).

Rybitwa czarna *Chlidonias niger* (X–IV¹, cn. 50)

X–IV¹: 11.10 – 1 juv., Jez. Wiecanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski). **Stada: 24.04** – 106 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **2.05** – ok. 50 os., **5.05** – ok. 60 os., **6 i 8.05** – ok. 80 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, I. Odrzykoski); **10.07** – ok. 70 os., **20.07** – ok. 120 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (B. Rudzinek, K. Drab).

Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus* (L, IX–IV², cn. 10)

Stada: 30.04 – 20 os., zb. Wonieść (staw nr 1), pow. leszczyński (J. Stępniewski, W. Michalak); **1.05** – 30 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **1.05** – 15 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (P. Szymański); **1.05** – 12 os., **2.05** – 20 os., **5 i 8.05** – 35 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **2.05** – ok. 40 os., Borówko, pow. poznański (S. Karpicki); **6.05** – ok. 20 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (I. Odrzykoski); **7.05** – ok. 30 os., Jez. Wiecanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **11.05** – ok. 45 os., Koszuty, pow. średzki (M. Szajda).

Siniak *Columba oenas* (XII²–II¹, cn. 100)

XII²–II¹: 6.01 – 41 os., Kopaszyn, pow. wągrowiecki (W. Plata); **7.01** – 52 os., Jez. Jezierzeckie, pow. kościański (J. Stępniewski); **14.01** – 13 os., stawy Zgliniec, pow. kościański (J. Stępniewski); **15.01** – 51 os., Wierzonka, pow. poznański (S. Niziński); **29.01** – 4 os., Pierzchno, pow. poznański (S. Karpicki); **29.01** – 43 os., Lubowo, pow. szamotulski (D. Kujawa); **29.01** – ok. 60 os., Słupy, pow. nakielski (W. Plata); **4.02** – ok. 25 os., Stare Tarnowo, pow. kościański (M. Janowski); **4.02** – 44 os., Lubowo (D. Kujawa); **6.02** – 5 os., Nowe Tarnowo, pow. kościański (M. Janowski); **7.02** – 113 os., Brodna, pow. pilski (W. Plata); **12.12** – ok. 400 os., Brączewo, pow. szamotulski (K. Drab); **13.12** – 24 os., Mchy, pow. śremski (B. Kostka); **13.12** – 25 os., **14.12** – 6 os. Stare Tarnowo (M. Janowski); **13.12** – 25 os., **14.12** – 6 os., Czempień/Stary Tarnów, pow. kościański (M. Janowski); **17.12** – 42, 4, 5 i 20 os., **26.12** – 29 os., Świerczyna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **23.12** – 55 os., Lubowo (D. Kujawa); **23.12** – 1 os., Wonieść, pow. kościański (M. Janowski); **28.12** – 21 os., Mchy (B. Kostka); **29.12** – 54 os., Jędrzejewo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (D. Kujawa); **29.12** – 3 os., Bąblin, pow. obornicki (J. Wyrwał); **30.12** – 2 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski). **Stada: 8.08** – ok. 200 os.,

Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski, P. Kaczorowski); **17.08** – ok. 150 os., Kromolice, pow. poznański (S. Karpicki); **30.09** – ok. 100 os., Kalinowa, pow. sieradzki (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **7.10** – ok. 300–500 os., Kromolice (M. Giertych); **9.10** – ok. 100 os., Kruszewo, pow. pilski (S. Odrzykoski); **12.10** – ok. 110 os., Śmiłowo, pow. pilski (W. Plata); **12.10** – ok. 250 os., Białężyn, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **13.10** – 253 os., Zimin, pow. poznański (R. Hybsz, D. Hybsz); **17.10** – ok. 300 os., Bronisławki, pow. pilski (S. Odrzykoski); **31.10** – ok. 240 os., Brodna (W. Plata); **12.12** – ok. 400 os., Brączęwo (K. Drab); **29.12** – ok. 250 os., Brączęwo (J. Wyrwał, R. Kubacki).

Grzywacz *Columba palumbus* (XI–II, cn. 500)

XI–II: **3.01** – 2 os., **20.01** – 1 os., Rawicz (T. Grabowski); **26.01** – 28 os., **28.01** – ok. 50 os., **30.01** – 14 os., Poznań, Park Sołacki (M. Janowski, S. Odrzykoski, B. Nowak); **8.01** – 1 os., Świerczyna/Grodzisko, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **15.01** – 2 os., Anieliny, pow. nakielski (W. Plata); **7.02** – 2 os., Brodna, pow. pilski (W. Plata); **18.02** – 2 os., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **27.02** – 1 os., Bojanowo, pow. rawicki (J. Ratajczak); **3.11** – 2 os., Objezierze, pow. obornicki (S. Karpicki); **4.11** – 2 os., Nowe, pow. wągrowiecki (W. Plata); **30.11** – 1 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (S. Kuźniak, P. Szymański); **3.12** – 1 os., Mchy, pow. śremski (B. Kostka); **12.12** – ok. 100 os., Brączęwo, pow. szamotulski (K. Drab); **21.12** – 5 os., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **29.12** – 9 os., Bąblin, pow. obornicki (J. Wyrwał); **29.12** – 30 os., Brączęwo (J. Wyrwał, R. Kubacki); **30.12** – 1 os., Poznań–Naramowice (S. Niziński); **31.12** – 1 os., Poznań–Piątkowo (P. Szymański); **31.12** – 3 os., Zgliniec, pow. leszczyński (J. Stępniewski). **Stada:** **11.10** – ok. 1000 os., Rogoźno, Las Olszyna, pow. obornicki (A. Lange); **11.10** – ok. 550 os., Konin–Osada (S. Mielczarek); **12.10** – ok. 500 os., Białężyn, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab).

Turkawka *Streptopelia turtur* (IX²–IV¹, cn. 10)

IX²–IV¹: **21.09** – 1 os., Józwin, pow. koniński (S. Mielczarek); **28.09** – 8 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **30.09** – 4 os., Uścikowo, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Kukułka *Cuculus canorus* (IX²–IV²)

15.09 – 1 os., Żukowo, pow. obornicki (G. Dąbrowski, A. Wąsik); **22.09** – 1 os., Połażejewo, pow. średzki (E. Kończal, M. Szajda); **27.09** – 1 os., Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **27.09** – 1 os., Zb. Pakoski, Krzyżanna, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **2.10** – świeży oskub 1 juv. w rewirze krogulca, Donatowo, pow. kościański (B. Nowak); **4.10** – 1 os., Dębówko Nowe, pow. pilski (W. Plata); **5** i **7.10** – 1 juv., Objezierze, pow. obornicki (S. Niziński, P. Szymański).

Pójdźka *Athene noctua* (W)

30.03 – 1 ♂ (głos), Piła, os. Górne (M. Gutowski i inni); **15.04** – 1 os., Obelżanki, pow. szamotulski (A. Kasprzak); **30.07** – 1 os. (głos), Pleszew (P. Żurawlew).

Uszatka błotna *Asio flammeus* (W)

20.10 – 1 os., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **28.10** – 1 os., Bralin, pow. kępiński (T. Drazny); **10.11** – 1 os., zb. Wonieść (staw nr 1), pow. leszczyński (J. Stępniewski); **30.12** – 1 os., Żukowo, pow. obornicki (I. Odrzykoski, S. Odrzykoski).

Włochatka *Aegolius funereus* (W)

20.01 – 1 para, Nadl. Płytnica, Leśn. Krępsko, Płytnica, pow. złotowski (M. Gutowski, D. Ostrowski); **17**, **26.02**, **3**, **5** i **26.03** – 1 ♂, Nadl. Płytnica, Leśn. Krępsko, Płytnica, pow. złotowski (M. Gutowski, D. Ostrowski); **20.01** i **5.03** – 1 ♂, Nadl. Płytnica, Leśn. Wrzosa, Płytnica, pow. złotowski (M. Gutowski, D. Ostrowski); **17**, **26.02** i **3.03** – 1 ♂, Nadl. Płytnica, Leśn. Wrzosa, Czechyrń, pow. złotowski (M. Gutowski, D. Ostrowski); **26.02** – 1 ♂, Nadl. Płytnica, Leśn. Krępsko, Krępsko, pow. pilski (M. Gutowski, D. Ostrowski); **15.03**, **11**, **27.04**, **2** i **27.06** – 3 ♂♂, Piła/Kaczory, pow. pilski (W. Plata); **16.03**, **9**, **27.04**, **2** i **27.06** – 2–3 ♂♂, Jeziorki, pow. pilski (W. Plata); **23.03** – 1 ♂, Łomnica, pow. czarnkowsko-trzcianecki (M. Gutowski i inni); **24.07** – 1 ad. karmiący 2 lotne juv., Nadl. Kaczory, Leśn. Podlasie, Piła (M. Gutowski, D. Ostrowski); **28.10** – 1 os. (głos zaniepokojenia), Nadl. Zdrojowa Góra, Leśn. Zawada, Zawada, pow. pilski (M. Gutowski, D. Ostrowski); **28.12** – 1 os. (głos zaniepokojenia), Nadl. Zdrojowa Góra, Leśn. Zaciszów, Skórka, pow. złotowski (M. Gutowski, G. Kałużny).

Jerzyk *Apus apus* (IX²–IV²)

14.09 – 2 os., Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **24.09** – 3 os., Leszno (W. Michalak); **29.09** – 2 os., Czempin, pow. kościański (B. Nowak).

Żoła *Merops apiaster* (W)

Łęgi: **26.06** – cn. 2 pary z norkami, pow. kępiński (Ł. Berlik, O. Kowalska, M. Kowalski); **06 i 07** – 2 pary łęgowe, pow. ostrowski (R. Kaczmarek i inni).

Dudek *Upupa epops* (IX–III, cn. 5)

IX–III: **22.03** – 1 os., Orlina Duża, pow. pleszewski (K. Kowalska); **25.03** – 1 os., stawy Zgliniec, pow. kościański (M. Janowski); **9.09** – 1 os., Łaszew, pow. pleszewski (P. Sokołowski); **18.09** – 1 os., Myśliborskie Holendry, pow. koniński (S. Mielczarek); **20 i 22.09** – 1 os., Dobra Nadzieja, pow. pleszewski (P. Sokołowski).

Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus* (W)

27.02 i 4.03 – 1 ♂, Jez. Trzebidzkie, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **12.03** – 1 os. (głos), Manieczki, pow. śremski (M. Janowski); **12.03** – 1 os., Jez. Drzeczokowskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **17.03** – 1 os. (głos), Bogdaj, pow. ostrowski (M. Antczak i inni); **24.03** – 1 os. (głos), oddz. 216, ur. Taczanów, pow. pleszewski (P. Żurawlew); **24.03** – 1 os. (głos), oddz. 198, ur. Taczanów (P. Żurawlew); **24.03** – 1 os. (głos), oddz. 187, ur. Taczanów (P. Żurawlew); **15, 24, 28.03 i 1.04** – 1 os., zb. Wonieść (staw nr 1), pow. leszczyński (J. Stępniewski); **7.04** – 1 ♂ (głos), Łobżenica, pow. pilski (P. Wylegała); **21.04** – 1 os. (głos), oddz. 181, ur. Taczanów (P. Żurawlew); **4 i 12.05** – 1 os., Szklarka Śląska, pow. ostrowski (M. Antczak); **4.05** – 1 os., Moja Wola, pow. ostrowski (M. Antczak); **25.05** – 1 ♂ (głos), Żelichowo, pow. czarnkowsko-trzecieński (L. Kuczyński, A. Skoracka); **13.11** – 1 ♀, Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Antczak, P. Szymański); **30.12** – 1 ♂, oddz. 169, ur. Nowa Wieś, pow. pleszewski (T. Sobiejewski).

Errata: Wielkopolski Raport Ornitologiczny nr 2. Dwie obserwacje z roku 2010 (11.11 – 1 os., Wieruszów; 11.11 – 1 os., Ludwików, pow. koniński) w rzeczywistości dotyczą tego samego faktu, a poprawnie powinno być: **11.11.2010** – 1 os., Wieruszew, pow. koniński (S. Mielczarek). **Wielkopolski Raport Ornitologiczny nr 3.** Jedna z obserwacji z roku 2011 (27.01 – 1 os., Cieśle, pow. obornicki) nie miała miejsca.

Dzięcioł białoszy *Dendrocopos syriacus* (W)

14.04 – 1 ♀ martwa, Kościan (Sz. Kaczmarek).

Wcześniej w regionie zanotowano 2 przypadki gniazdowania i 9 innych stwierdzeń (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2000, 2005, 2006, 2008). Od roku 2010 tylko łęgi tego dzięcioła na nowych stanowiskach podlegają weryfikacji przez Komisję Faunistyczną (2013).

Dzierlatka *Galerida cristata* (cn. 10)

17.08 – 10 os., Szczodrzykowo, pow. poznański (S. Karpicki).

Lerka *Lullula arborea* (XII–II, cn. 20)

Stada: **25.08** – 29 os., Dąbrówka Leśna, pow. obornicki (P. Żurawlew).

Skowronek *Alauda arvensis* (XII–I, cn. 300)

XII–I: **15.01** – 2 os., Jasień, pow. kościański (R. Hybsz); **16.01** – 1 os., Padniewko, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **7.12** – 2 os., Poznań–Naramowice (S. Niziński); **9.12** – 3 os., Poznań–Krzesinki, (S. Karpicki). **Stada:** **7.03** – ok. 500 os., Żukowo, pow. obornicki (S. Niziński); **13.10** – ok. 300 os., Cieśle, pow. obornicki (A. Lange).

Górniczek *Eremophila alpestris* (W)

8.01 – 4 os., Rudki, pow. gnieźnieński (S. Kaczorowski); **30.01** – 20 os., Szubinek, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Dymówka *Hirundo rustica* (XI–III, cn. 1000)

XI–III: **17.03** – 1 os., Mogilno (P. Kaczorowski); **25.03** – 2 os., stawy Zgliniec, pow. kościański (M. Janowski); **2.11** – 1 os., Rawicz (T. Grabowski). **Stada:** **10.09** – ok. 1000–1500 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (D. Kilon).

Święgotek polny *Anthus campestris* (IX–IV, cn. 5)

IX–IV: **14.04** – 1 os., Boników, pow. ostrowski (M. Antczak); **1.09** – 5 os., Mościska, pow. pilski (W. Plata); **20.09** – 1 os., Konin–Goślawice (B. Nowak).

Święgotek łąkowy *Anthus pratensis* (XII–II, cn. 50)

XII–II: **14.01** – 1 os., Sławoszewo, pow. koniński (S. Mielczarek); **5.02** – 2 os., Paterek/Studzienki, pow. nakielski (M. Kujawa); **6 i 7.02** – 5 os., Nakło nad Notecią (M. Kujawa); **12.02** – 1 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **26.02** – 3 os., Przemęt, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **16.12** – 2 os., Szołdry/Chaławy, pow. śremski (M. Janowski); **28.12** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (N. Dudziak). **Stada:** **13.04** – ok. 50 os., Gulcz, pow. czarnkowsko-trzecieński (K. Drab); **26.09** – ok. 110 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzecieński (K. Drab).

Świergotek rdzawogardły *Anthus cervinus* (W)

18.09 – 1 os., Golina, pow. koniński (S. Mielczarek); **29.09** – 3 os., **7.10** – 1 os., Poznań, Wzgórze św. Wojciecha (S. Niziński).

Siwerniak *Anthus spinoletta* (W)

14.01 – 2 os., Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Antczak, Z. Kwieciński, P. Szymański); **25.02** – 1 os., Trzcieliny (M. Antczak); **31.10** – 1 os., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **14.11** – 1 os., stawy Gosławice (S. Mielczarek); **8.12** – 1 os., Pierzchno, pow. poznański (M. Antczak, P. Szymański).

Pliszka żółta *Motacilla flava flava* (X–III, cn. 50)

X–III: 26.03 – 1 ♂, Popowo, pow. międzychodzki (D. Kujawa). **Stada: 22 i 23.08** – ok. 80 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Pliszka tundrowa *Motacilla flava thunbergi* (W)

22.04 – 1 ♂, Dzierawy, pow. kolski (S. Mielczarek); **29.04** – 2 ♂♂, stawy Występ, pow. nakielski (W. Plata); **1.05** – 1 ♂, Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **3.05** – 1 ♂, Radolina, pow. koniński (S. Mielczarek).

Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola* (W)

Legi: 12.06 – 1 ♂ karmiący, Zawadka, pow. kolski (J. Grzybek).

Drugi przypadek gniazdowania pliszki cytrynowej w Wielkopolsce, wcześniej na tym samym stanowisku gniazdowała w roku 2009 (Grzybek 2013).

Pliszka górská *Motacilla cinerea* (L, IX–III)

Legi: 26.04 – 1 para, rz. Łobżonka, Kościerzyn Wielki, pow. pilski (W. Plata); **16.05** – 1 para, rz. Łobżonka, Klawek, pow. pilski (W. Plata); **20.06** – 1 para, Elektrownia Koszyce, Piła (D. Ostrowski, M. Gutowski); **20.06** – 1 para z 2 juv., Zb. Koszycki, Piła–Koszyce (D. Ostrowski, M. Gutowski). **IX–III: 16.09** – 1 os., Elektrownia Koszyce, Piła (D. Ostrowski); **17.09** – 1 os., rz. Piława, Zabrodzie, pow. pilski (D. Ostrowski, R. Szczepańska, M. Olek); **3.10** – 1 os., Jez. Rogozińskie, Rogoźno (D. Leligdowicz).

Pliszka siwa *Motacilla alba* (XII–I, cn. 50)

Stada: 7.04 – ok. 60 os., stawy Grzybno, pow. śremski (M. Janowski); **7.04** – 56 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (A. Dylík); **25.09** – 77 os., Krajenka, pow. złotowski (A. Konopka); **3.10** – 51 os., Ciesłe, pow. obornicki (J. Dąbrowski).

Jemiołuszka *Bombycilla garrulus* (V–X², cn. 200)

Stada: 9.12 – ok. 200 os., Leszno (J. Maliczak); **10.12** – ok. 200 os., Ostrów Wlkp. (R. Kaczmarek); **10.12** – ok. 280 os., Poznań–Lazarz (P. Wylegała); **11.12** – ok. 290 os., Poznań–Śródmiście (M. Wiśniewski); **14.12** – ok. 220 os., **20.12** – ok. 200 os., Pleszew (P. Żurawlew); **19.12** – ok. 250 os., Murowana Goślina, pow. poznański (M. Wojtkowiak); **20.12** – ok. 800 os., Kuźnica Czarnkowska, pow. czarnkowsko-trzcianecki (M. Wojtkowiak); **29.12** – ok. 200 os., Kiszewko, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Pluszcz *Cinclus cinclus* (W)

29.12 – 1 os. podgatunku *C. c. cinclus*, Stobnica, pow. obornicki (J. Wyrwał, R. Kubacki).

Pokrzywnica *Prunella modularis* (XII–II, cn. 20)

XII–II: 12.02 – 1 os., Poznań–Naramowice (K. Deoniziak, P. Szymański).

Podróżniczek *Luscinia svecica* (IX–III)

27.03 – 1 ♂, Biała, pow. czarnkowsko-trzcianecki (D. Ostrowski, M. Gutowski, M. Skwierawski).

Kopciuszek *Phoenicurus ochruros* (XII–II)

5.02 – 1 ♂, Piła (A. Konopka); **5.02** – 1 ♂, Poznań–Ostrów Tumski (G. Walicht); **5.12** – 1 ♂, Rawicz (T. Grabowski); **7.12** – 1 ♂, Mogilno (S. Kaczorowski).

Pokląska *Saxicola rubetra* (IX³–IV¹)

8.04 – 1 ♂ i 1 ♀, Rogalinek, pow. poznański (D. Niedbała, N. Kantecka).

Kląskawka *Saxicola rubicola* (X²–III²)

13.10 – 1 juv., Poznań–Naramowice (S. Niziński); **19.10** – 1 ♂, Zimin, pow. poznański (R. Hybsz).

Białorzotka *Oenanthe oenanthe* (X–III)

24.03 – 1 ♂, Leszno (G. Lorek); **5.10** – 1 ♀/juv., Krążkowy, pow. kępiński (P. Żurawlew).

Drozd obrożny *Turdus torquatus* (W)

18.04 – 1 ♂ podgatunku *T. t. torquatus*, Tarnowo, pow. pilski (M. Gutowski, D. Ostrowski). Jest to dziesiąta obserwacja tego drozda w regionie (Żurawlew & Radziszewski 2013a, M. Blank, T. Blank, P. Wylegała, dane niepubl.).

Śpiewak *Turdus philomelos* (XI–II, cn. 30)

XI–II: 12.11 – 1 os., Poznań, Wzgórze św. Wojciecha (S. Niziński); **8.12** – 1 os., Romanowo Górne, pow.

- czarnkowsko-trzcianecki (S. Niziński); **30.12** – 1 os. martwy, Wschowa (M. Janowski). **Stada: 28.03** – ok. 30 os., Poznań–Naramowice (S. Niziński); **29.03** – ok. 40 os., dol. Michałówki, pow. Poznań (S. Karpicki).
- Drożdżik *Turdus iliacus*** (L, V–VIII, XII–II, cn. 100)
XII–II: 7.01 – 3 os., Rogoźno, Las Olszyna, pow. obornicki (A. Lange); **15.01** – 3 os., Wierzonka, pow. poznański (S. Niziński); **10.02** – 2 os., Czarnków (K. Drab); **18.02** – 1 ♂ (śpiew), Rogoźno, Las Olszyna (A. Lange); **25.12** – 1 os., Poznań, Lasek Marcelesiński (J. Mis). **Stada: 26.03** – ok. 100 os., Potulice, pow. wągrowiecki (A. Lange); **27.03** – ok. 130 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak); **5.04** – ok. 150 os., Wąsosz, pow. złotowski (A. Konopka); **13.04** – ok. 200 os., Rogoźno, Las Olszyna (A. Lange).
- Brzęczka *Locustella luscinioides*** (VIII³–IV¹)
29.09 – 1 os., **7.10** – 1 os. (głos), stawy Objezierze, pow. obornicki (P. Szymański).
- Rokitniczka *Acrocephalus schoenobaenus*** (IX³–III²)
2.10 – 1 os. schwytyany, Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski).
- Trzcinniczek *Acrocephalus scirpaceus*** (X–IV¹)
3.10 – 1 os., Jez. Gosławskie, Konin–Gosławice (S. Mielczarek); **12.10** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski).
- Trzcinia *Acrocephalus arundinaceus*** (X–IV¹)
7.10 – 4 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (P. Szymański); **20.10** – 1 os. schwytyany, Jez. Witosławskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski).
- Piegża *Sylvia curruca*** (IX³–III)
25.03 – 1 ♂, Mosina, pow. poznański (J. Szymkowiak).
- Gajówka *Sylvia borin*** (IX–IV)
11.09 – 2 os., Pleszew (P. Żurawlew).
- Kapturka *Sylvia atricapilla*** (X–III²)
7.10 – 1 ♂, Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski).
- Wójcik *Phylloscopus trochiloides*** (W)
29.05–4.06 – 1 ♂, Kórnik, pow. poznański (M. Giertych, P. Chylarecki); **10–13** i **21.06** – 1 ♂, Gniezno (M. Frąckowiak, M. Przysański).
 To odpowiednio siódme i ósme stwierdzenie tego gatunku w Wielkopolsce (Żurawlew & Radziszewski 2013b).
- Świstunka leśna *Phylloscopus sibilatrix*** (IX³–IV¹)
3.04 – 1 ♂ (śpiew), leśnictwo Czempień, pow. kościański (B. Nowak).
- Piecuszek *Phylloscopus trochilus*** (X–III)
9.10 – 1 os. martwy (rozbił się o ekran akustyczny), Poznań–Ławica (B. Nowak).
- Zniczek *Regulus ignicapilla*** (IX–III)
24.03 – 1 ♂, ur. Taczanów, pow. pleszewski (P. Żurawlew); **31.03** – 7–8 ♂♂, Bieczyny, pow. kościański (B. Nowak).
- Muchołówka żałobna *Ficedula hypoleuca*** (IX³–IV¹)
22–29.09 – 1 ♀/juv., Poznań, Wzgórze św. Wojciecha (S. Niziński).
- Wąsatka *Panurus biarmicus*** (cn. 30)
27.10 – ok. 50 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Lange); **14.11** – 36 os., stawy Gosławice, Konin–Gosławice (S. Mielczarek).
- Modraszka *Cyanistes caeruleus*** (cn. 100)
26.08 – ok. 120 os., Poznań, Wzgórze św. Wojciecha (S. Niziński).
- Raniuszek *Aegithalos caudatus*** (cn. 30)
5.01 – 36 os., **10.01** – ok. 40 os., Rogoźno, Las Olszyna, pow. obornicki (A. Lange); **9.01** – ok. 30 os., Rogalin, pow. poznański (S. Niziński); **30.10** – 33 os., Potulice, pow. wągrowiecki (A. Lange).
- Wilga *Oriolus oriolus*** (IX²–IV²)
17.04 – 1 ♂ (śpiew), Lubowo, pow. szamotulski (D. Kujawa); **20.04** – 1 ♂ (śpiew), Kaczin, pow. międzychodzki (P. Wylegała).
- Orzechówka *Nucifraga caryocatactes*** (W)
24.04 – 1 os., Leśnik, pow. złotowski (A. Konopka).
- Kawka *Corvus monedula*** (cn. 1000)
18 i **25.11** – ok. 1000 os., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Niziński, S. Karpicki); **29.12** – ok. 1400 os., Poznań–Naramowice (S. Niziński).

Gawron *Corvus frugilegus* (cn. 5000)

29.02 – ok. 14 000 os., Poznań–Naramowice (S. Niziński).

Czarnowron *Corvus corone* (W)

2.01 – 1 os., Wągrowiec (A. Lange); **25.03** – 1 os., Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **6.04** – 1 os., Objezierze (P. Szymański); **10.04** – 1 os., zb. Wonieść (zalew), pow. kościański (P. Szymański); **20.05** – 1 os., stawy Zgliniec, pow. kościański (W. Michalak i inni); **19.10** – 1 os., Poznań–Krzesy (S. Kaczorowski); **24.10** – 1 os., Krążkowy, pow. kępiński (P. Żurawlew); **26.10** – 1 os., Objezierze (M. Antczak, M. Sołowiej, P. Szymański); **27.10** – 1 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Lange); **27.10** – 1 os., Morakowo, pow. wągrowiecki (A. Lange); **31.12** – 2 os., Powidz, pow. słupecki (M. Białek).

Wrona siwa *Corvus cornix* (cn. 100)

31.05 – 105 os., Dobrów, pow. kolski (P. Wylegała); **31.07** – cn. 107 os., ujście Kanału Mosińskiego, Mosina, pow. poznański (D. Niedbała, N. Kantecka); **22.08** – 102 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **1.09** – ok. 145 os., Żukowo (S. Karpicki); **17.10** – ok. 145 os., **18** i **25.11** – ok. 200 os., **18.12** – ok. 540 os., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki, S. Niziński).

Kruk *Corvus corax* (cn. 100)

24.03 – ok. 150 os., Chodzież (S. Niziński, S. Karpicki); **4.08** – ok. 110 os., Suchy Las, pow. poznański (S. Karpicki); **7.08** – ok. 100 os., **21.09** – ok. 140 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionek).

Szapka *Sturnus vulgaris* (cn. 5000)

4.09 – ok. 6000–7000 os., Dolnik, pow. złotowski (D. Ostrowski, M. Gutowski); **21.09** – ok. 10 000 os., Złotów (D. Ostrowski, M. Gutowski); **8.10** – ok. 10 000 os., Skrzatusz, pow. pilski (D. Ostrowski, M. Gutowski); **12.10** – ok. 16 500 os., Jez. Wiecanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **13.10** – ok. 10 000 os., Kiełczynek, pow. śremski (B. Kostka).

Mazurek *Passer montanus* (cn. 200)

15.01 – ok. 200 os., Wierzonka, pow. poznański (S. Niziński); **25.01** – 261 os., Pierzchno, pow. Średzki (B. Nowak); **4.11** – ok. 200 os., Wymysłowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **16.11** – ok. 420 os., Ostrówek, pow. pilski (R. Szerafiński, J. Czarnowski); **18.11** – ok. 200 os., Boreczek, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **28.12** – ok. 200 os., Brodnica, pow. śremski (B. Nowak); **29.12** – ok. 300 os., Osowo Stare, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Zięba *Fringilla coelebs* (III–XI cn. 500, XII–II cn. 200)

XII–II: **29.12** – ok. 250 os., Osowo Stare, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Jer *Fringilla montifringilla* (V–VIII, cn. 50)

Stada: **18.11** – ok. 50 os., Boreczek, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **12.12** – ok. 150 os., Brączewo, pow. szamotulski (K. Drab); **28.12** – ok. 60 os., Zgliniec, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **29.12** – ok. 120 os., Osowo Stare, pow. obornicki (J. Wyrwał); **30.12** – ok. 40–50 os., Węgiec, pow. złotowski (W. Plata).

Kulczyk *Serinus serinus* (X–III¹, cn. 10)

X–III¹: **14.10** – 1 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **19.10** – 1 os., Poznań, Wzgórze św. Wojciecha (S. Niziński).

Dzwoniec *Chloris chloris* (cn. 100)

10.02 – ok. 300 os., Lusówko, pow. poznański (S. Niziński); **6.10** – ok. 750 os., Józwin, pow. koniński (S. Mielczarek).

Czyż *Carduelis spinus* (cn. 300)

19.12 – ok. 320 os., Jez. Wiecanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Makolągwa *Carduelis cannabina* (cn. 100)

27.01 – ok. 150 os., Mchy, pow. śremski (B. Kostka); **6.10** – ok. 210 os., Józwin, pow. koniński (S. Mielczarek); **7.10** – ok. 250 os., Borówko, pow. poznański (S. Niziński); **9.12** – ok. 100 os., Zięlatkowo, pow. poznański (P. Szymański); **19.12** – ok. 100 os., Borówko (S. Niziński); **22.12** – ok. 290 os., Wonieść, pow. kościański (P. Szymański); **30.12** – 105 os., Pieczynek, pow. złotowski (W. Plata).

Rzępołuch *Carduelis flavirostris* (W)

2.01 – 4 os., Golina, pow. rawicki (J. Ratajczak); **8.01** – 5 os., Gryżyna, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **14.01** – ok. 120 os., Różnowa, pow. koniński (S. Mielczarek); **26.01** – ok. 5 os., Mchy, pow. śremski (B. Kostka); **28.01** – 3 os., Kurowo, pow. kościański (R. Hybsz); **29.01** – 43 os., Gryżyna (Sz. Kaczmarek); **7.02** – 45 os., Gryżyna (P. Sieracki); **8.02** – 34 os., Mchy (B. Kostka); **11.02** – 8 os., Dobrojewo, pow. szamotulski (S. Karpicki, S. Niziński); **25.02** – ok. 80 os., Janowo, pow.

średzki (B. Nowak); **25.02** – ok. 100 os., Żukowo, pow. obornicki (P. Szymański, M. Tobółka); **25.02** – 25 os., Koźmin Wlkp. (M. Antczak); **26.02** – 30 os., Żukowo (J. Wyrwał); **27.02** – 38 os., Różnowa (S. Mielczarek); **3.03** – ok. 70 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (W. Plata); **10.03** – 10–12 os., Zielątkowo, pow. poznański (K. Deoniziak, P. Szymański); **24.10** – 12 os., stawy Antoniny (K. Drab); **31.10** i **2.11** – po ok. 40 os., stawy Antoniny (B. Rudzionek); **5.11** – ok. 30 os., zb. Dąbcze, pow. leszczyński (M. Tobółka); **10.11** – 1 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **11.11** – 18 os., stawy Antoniny (W. Plata); **14.11** – 13 os., Zimin, pow. poznański (R. Hybsz); **17.11** – 32 os., stawy Antoniny (L. Stankiewicz); **17.11** – 30 os., stawy Antoniny (B. Rudzionek); **23.11** – ok. 60 os., Karczyn, pow. inowrocławski (R. Kurowski); **24.11** – 43 os., **25.11** – ok. 40 os., stawy Antoniny (D. Ostrowski, S. Grochowska); **25.11** – 5 os., Runowo, pow. poznański (R. Hybsz); **25.11** – 1 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **26.11** – 9 os., Dąbrowa Duża, pow. koniński (S. Mielczarek); **2.12** – 11 os., Brodnica, pow. śremski (M. Janowski); **5.12** – 14 os., Nojewo, pow. szamotulski (P. Wylegała); **7.12** – 35 os., Klukowo, pow. złotowski (A. Konopka); **9.12** – 7 os., Zielątkowo, pow. poznański (P. Szymański); **16.12** – cn. 94 os., Szoldry/Chaławy (M. Janowski); **22.12** – 40 os., **25.12** – 40 i 15 os., Wonieść, pow. kościański (P. Szymański); **24.12** – 6 os., Szkaradowo, pow. rawicki (A. Kuźnia); **25.12** – 4 os., Kosewo, pow. słupecki (M. Przysański); **26.12** – 1 os., Szkaradowo (A. Kuźnia); **29.12** – ok. 40 os., Łopuchowo, pow. poznański (M. Wojtkowiak); **29.12** – 10 os., Czernina Dolna, pow. górowski (M. Tobółka).

Grubodziób *Coccothraustes coccothraustes* (cn. 100)

28.01–2.02 – ok. 200 os., Godurowo, pow. gostyński (A. Stankowski).

Śnieguła *Plectrophenax nivalis* (W)

6.01 – 5 os., Kocanowo, pow. poznański (S. Kaczorowski); **29.01** – ok. 50 os., Stalówka, pow. nakielski (W. Plata); **5.02** – 1 os., Szkaradowo, pow. rawicki (A. Kuźnia); **17.02** – 3 os., Poznań–Naramowice (S. Karpicki); **20.02** – 1 os., Arturowo, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **2.11** – 1 ♂, Siekówko, pow. wolsztyński (A. Łakomy); **8.11** – 1 ♂, Krążkowy, pow. kępiński (P. Żurawlew); **10.11** – 3 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **11.11** – 9 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (W. Plata); **13.11** – 2 ♂♂, Sławno, pow. czarnkowsko-trzcianecki (D. Kujawa); **14.11** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **15.11** – 2 os., Krążkowy (P. Żurawlew); **17.11** – 1 ♂, Komorniki, pow. poznański (R. Hybsz); **18.11** – 1 ♂ i 1 ♀, Morownica, pow. kościański (P. Sieracki); **24** i **25.11** – 1 ♂, stawy Antoniny (D. Ostrowski, M. Gutowski, S. Grochowska); **1.12** – 1 os., zb. Jutrosin, pow. rawicki (M. Pyrc, P. Szymański, M. Tobółka); **15.12** – 1 ♂, Sławno, pow. czarnkowsko-trzcianecki (D. Kujawa).

Trznadel *Emberiza citrinella* (cn. 100)

28.01 – ok. 200 os., Lusówko, pow. poznański (S. Niziński); **18.11** – ok. 300 os., Boreczek, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **8.12** – po ok. 300 i 150 os., Świerczyna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **28.12** – ok. 250 os., Brodnica, pow. śremski (B. Nowak).

Potrzos *Emberiza schoeniclus* (cn. 30)

9.12 – ok. 120 os., Objezierze, pow. obornicki (P. Szymański).

Potrzeszcz *Emberiza calandra* (cn. 100)

4.02 – ok. 150 os., Świerczyna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **11.02** – ok. 140 os., Chełminko, pow. szamotulski (S. Karpicki, S. Niziński); **12.02** – ok. 230 os., Boreczek, pow. śremski (M. Janowski); **29.02** – ok. 150 os., Broniszewice, pow. pleszewski (P. Żurawlew); **12** i **15.08** – ok. 120 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **18.09** – ok. 200 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **14.11** – ok. 140 os., **18.11** – ok. 200 os., Boreczek (B. Nowak, M. Janowski); **25.11** – ok. 150 os., Rosko (K. Drab); **1.12** – ok. 180 os., Białężyn, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **8.12** – po ok. 500 i 250 os., Świerczyna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **9.12** – ok. 100 os., Szoldry, pow. śremski (M. Janowski); **12.12** – ok. 800 os., Brączewo, pow. szamotulski (K. Drab); **16.12** – ok. 450 os., Brudzewko, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski).

Gatunki pochodzące z niewoli

Sęp plamisty *Gyps rueppellii* (W)

12.09–30.10 – 1 ♀ schwytana, Gostyń (P. Ćwiertnia).

Był to osobnik w wieku 4 lat, który uciekł z ogrodu zoologicznego w Holandii (Lechna 2013).

Nimfa *Nymphicus hollandicus* (W)

30.07 – 1 os., Głoginin/Leonów, pow. gostyński (A. Knychała).

Aleksandretta chińska *Psittacula derbiana* (W)

2, 19 i 20.11 – 1 ♂ ad., Ostrów Wlkp. (P. T. Dolata).

Literatura

- Bednorz J., Kupczyk M., Kuźniak S., Winiecki A. 2000. Ptaki Wielkopolski. Monografia faunistyczna. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań.
- Cierplikowski D., Cierplikowska K., Stankowski A. 2013. Mandarynka *Aix galericulata* nowym gatunkiem lęgowym w Wielkopolsce. Ptaki Wielkop. 2: 113–115.
- Grzybek J. 2013. Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola* nowym gatunkiem lęgowym w Wielkopolsce. Ptaki Wielkop. 2: 125–126.
- Kąkol A., Stajszczyk M. 2008. Lęg mandarynki *Aix galericulata* na Dolnym Śląsku. Ptaki Śląska 17: 77–79.
- Komisja Faunistyczna 1995. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1994. Raport nr 11. Not. Orn. 36: 343–358.
- Komisja Faunistyczna 2000. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1999. Raport nr 16. Not. Orn. 41: 293–316.
- Komisja Faunistyczna 2001. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2000. Raport nr 17. Not. Orn. 42: 193–214.
- Komisja Faunistyczna 2005. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2004. Raport nr 21. Not. Orn. 46: 157–178.
- Komisja Faunistyczna 2006. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2005. Raport nr 22. Not. Orn., 47: 97–124.
- Komisja Faunistyczna 2008. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2007. Raport nr 24. Not. Orn. 49: 81–115.
- Komisja Faunistyczna 2013. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2012. Raport nr 29. Ornis Pol. 54: 109–150.
- Komisja Faunistyczna 2014. Rewizja współczesnych i historycznych stwierdzeń rzadkich ptaków w Polsce. Ornis Pol. 55: 115–134.
- Krąkowski B., Drab K. 2013. Pierwsze lęgi szablodzioba *Recurvirostra avosetta* w Wielkopolsce. Ptaki Wielkop. 2: 115–118.
- Lechna S. 2013. Sęp przyleciał z... Holandii. Nasz Głos Poznański, wydanie z dnia 20.09.2012, <http://naszglaspoznański.pl/?p=10116>
- Szajda M., Książkiewicz T. 2013. Drugie stwierdzenie lęgu szczydłaka *Himantopus himantopus* w Wielkopolsce. Ptaki Wielkop. 2: 118–120.
- Żurawlew P., Radziszewski M. 2012. Wielkopolski Raport Ornitologiczny nr 1. Podsumowanie roku 2009. Ptaki Wielkop. 1: 177–201.
- Żurawlew P., Radziszewski M. 2013a. Wielkopolski Raport Ornitologiczny nr 2. Podsumowanie roku 2010. Ptaki Wielkop. 2: 127–148.
- Żurawlew P., Radziszewski M. 2013b. Wielkopolski Raport Ornitologiczny nr 3. Podsumowanie roku 2011. Ptaki Wielkop. 2: 152–175.

Przemysław Żurawlew

Kwileń 67a, 63–313 Chocz
grusleon@gmail.com

Michał Radziszewski

ul. Koszalińska 18/128, 85–714 Bydgoszcz
m.radziszewski@gmail.com